Pranai: Are you going to meet Sekhar today? (నువ్వ ఈ రోజు శేఖర్ను కలుసుకోబోతున్నావా?)

Vinai: If he is in town, I will meet him. (అతడు ఊళ్లో ఉంటే, నేను కలుసుకుంటాను)

Pranai: He is in town, ofcourse. He has been here since yesterday.

(అతడు ఊళ్లోనే ఉన్నాడు. నిన్నటి నుంచి ఇక్కడే ఉన్నాడు) Vinai: If I had known it, I would have met him yesterday itself.

(అది నాకు తెలిసుంటే నిన్ననే కలుసుకునేవాడిని)

Pranai: If you want to go, I will tell him you want to see him.

(నువ్వు వెళ్లాలనుకుంటే, అతడితో నువ్వు కలుసు కోవాలనుకుంటున్నావని చెబుతా.)

Vinai: If you do that, I will be happy. (మవ్వది చేస్తే నేను సంతోషిస్తాను)

Pranai: I'll ofcourse. But if I <u>were you</u>, I <u>would-n't try to meet</u> him.

(నేనాపని చేస్తాను. కానీ నీ స్థానంలో నేనుంటే అతడిని కలుసుకోవటానికి ప్రయత్నించను.)

Vinai: Why wouldn't you? (ఎందుకు?)

Pranai: You are very hopeful of his help, but I am afraid he is not the helping type.

(అతడి సహాయం కోసం నువ్వు చాలా ఆశతో ఉన్నావు, కానీ అతడు సహాయం చేసే రకం కాదు)

Vinai: If I had his power, I would help everyone that came to me.

(నాకతడికున్నంత శక్తి ఉంటే నా దగ్గరకొచ్చే ప్రతి వాళ్లకూ నేను సహాయం చేస్తాను.) ఇక్కడి రెండు clauses:

- 1) If he comes here= అతనిక్కడికివ స్త్రే (If clause)
- 2) They will discuss the matter with him =
- ఆ విషయం వాళ్లతడితో చర్చిస్తారు. (Main clause)

b) If he walks fast, he will reach on time.

(అతడు త్వరగా నడిస్తే, సమయానికి చేరుకుంటాడు) ఇందులోని రెండు clauses.

- 1) If he walks fast అతడు త్వరగా నడిస్తే -('If' clause)
- 2) He will reach on time =

సమయానికి చేరుకుంటాడు - (main clause)

పై రెండు sentences లోనూ, main clause verbs: will discuss, will reach - అంటే ఇవి future tense. 'If clause verbs - comes, walks - present tense.

ఇలాంటి verb combination ఉన్న sentence చెప్పే విషయం జరిగే అవకాశం ఉంది. (probable)

Sentence No.1 లో అతడు వచ్చే అవకాశం ఉందీ, వాళ్లతడితో చర్చించే అవకాశమూ ఉంది.

Sentence No. 2 లో అతడు త్వరగా నడవనూ వచ్చు సకాలానికి చేరుకో _____

మట్చా నికాలానికి నూవచ్చు

ఇలా జరిగేది సంభవం
(probable) కాబట్టి పై
రెండు sentences లోని
situation, probable
present అంటాం. ఇది
ఇంతకుముందు lessons
లో తెలుసుకున్నాం.

- 7) If I could, I would. (ವೆಯಗಲಿಗಿತೆ, ವೆನ್ತಾನು = ವೆಯಲಿನು, ವೆಯನು)
- 8) If you take me to him, I shall be grateful. (నువ్వతడి దగ్గరకు నన్ను తీసుకువెళితే, నేను కృతజ్ఞుడిని)
- 9) If my boss grants me leave, I will take you.

  (మా boss నాకు leave ఇస్తే, నిన్ను తీసుకువెళతా)

  ఇక్కడ Sentences No 1, 3, 8 and 9 ఇవన్నీ కూడా మనం ఇంతకుముందు చూసిన 'probable present' situations- అంటే ఆ sentences తెలిపే విషయాలు జరిగే అవకాశం ఉంది.

Sentence No 2 లో situation, Imaginary past - దీన్ని కూడా మనం ఇంతకుముందు చూశాం. ఇది అయిపోయిన విషయం, మార్చలేం, ఊరికే అను కుంటాం. ఇలాంటి sentences కూడా మనం ఇంతకు ముందు చూసి ఉన్నాం.

Now, look at the sentences No 4, 5, 6 and 7 and notice the verbs in the 'if' clauses and the main clauses in them.

Verb Combination: If clause - were/ past doing word.

Main clause, would/ should/ could/ might.

a) If I were the CM, I would make you the Finance Minister.

(నేను ఇప్పుడు CM అయితే, (కాను) నిన్ను Finance Minister చేస్తాను. (చేసే అవకాశం లేదు)

b) If he <u>were</u> here, I <u>would consult</u> him. వాడిక్కడ <u>ఇప్పుడు</u> లేడు, ఉంటే consult చేస్తాను. (చేసే అవకాశం లేదు)

Look at sentence No 5:

If I <u>had</u> his power, I <u>would help</u> every one (అతడి శక్తి <u>నాకు ఉంటే</u> - <u>ఇప్పుడు</u> - నాకు లేదు; ఉంటే, అందరికీ సాయం చేస్తా. If clause verb - had - past tense, main clause verb - would help.)

eg: If he consulted me, I could advise him (అతడు నన్నిప్పుడు సంప్రదించడం అంటూ జరిగితే (-అది జరగదు) నేవతడికి సలహా ఇవ్వగలను. = అతను నన్ను సంప్రదించడూ, నేను సలహా ఇవ్వనూ లేను.)

Sentence No 6

If today <u>were</u> a holiday - ఇవ్వాక సెలవు రోజయితే (కాని ఇవ్వాక సెలవు కాదు.) I <u>would take</u> you to him (అతడి దగ్గరకు తీసుకువెళతా.) = ఇవ్వాక సెలవూ కాదు, నేను నిన్నతడి దగ్గరకు తీసుకు వెళ్లే అవకాశమూ లేదు.

Sentence No 7

 If I could, I would.
 ನೆನು चೆಯಗರಿಗಿತೆ (ಕಾನಿ चೆಯ ಶೆನು), I would (चೆನ್ತಾನು- ಕಾನಿ चೆಯಲೆನು ಕಾಬಟ್ಟಿ चೆನೆ ಅವಕಾಳಂ ಲೆದು)

ఇక్కడ కూడా ఇప్పటి పరిస్థితి (present situation) గురించి మాట్లాడుతున్నప్పటికీ, 'if' clause లో 'could' వాడకం గమనించండి.

అలాగే main clause లో would రావటం గమనించండి: ఇప్పుడు ఇది చూడండి:

Improbable Present:

'If' clause - verb - were/ Past Doing Word, Main clause verb - would/ should/ could/ might.

Now Practise the following aloud in English

Raghu: లక్ష్మణే గనక ఇప్పుడిక్కడ ఉంటే మనం అతడిని సంప్రదిస్తాం.

Ram: అవును. ఈ విషయం అతడికి తెలిస్తే వెంటనే వస్తాడిక్కడికి.

Raghu: అయితే అతడికి నీ cellతో phone చెయ్యి. Ram: నాకు cell ఉంటే, నీ దగ్గరకు రానుకదా?

Raghu: నీ cell ఏమైంది? Ram: అది పోయింది.

Raghu: ఇది మూడో cell నువ్వు పోగొట్టుకోవటం. నువ్వు జాగ్రత్తగా ఉంటే, cells పోవు కదా?

Ram: ప్రయత్నిస్తాను.

Answer

Raghu: If <u>Laxman were</u> here, we <u>would consult</u> him.

Ram: If he <u>knew</u> about this, he <u>would</u> immediately come here.

Raghu: Call him over your cell then.

Ram: If I had my cell, I wouldn't come to you.

Raghu: What's happened to your cell?

Ram: I have lost it.

Raghu: This is the third cell you have lost. If you <u>were</u> careful, you <u>wouldn't</u> lose them.

Ram: I will try.

If I could, I would

SPOKEN ENGUSH

Pranai: If I didn't know him so well, I wouldn't tell you all this.

(అతడి గురించి నాకు బాగా తెలియకపోతే, నీకిదంతా చెప్పను)

Vinai: Thank you. Then I won't go to him. But unfortunately he is the only man who can help me.

(అయితే నేనతడి దగ్గరకు వెళ్లను. దురదృష్టవశాత్తు నాకు సాయంచేయగలవాడు తనొక్కడే.)

Pranai: I know another friend of mine who can help you. If only today were a holiday, I would take you to him. Can't you wait till tomorrow.

(నాకింకో స్నేహితుడున్నాడు. నీకు సాయం చేయగ లవాడు. ఇవ్వాళ సెలవు రోజయితే నిన్ను నేనతడి దగ్గరకు తీసుకెళ్లేవాడినే. రేపటివరకు ఆగలేవా?)

Vinai: If I could, I would, but the matter is urgent. If you take me to him today, I shall be grateful.

(ఆగే పరిస్థితే ఉంటే/ ఆగగలిగితే ఆగుతాను. కానీ చాలా urgent. నువ్వీరోజు నన్నతడి దగ్గరకు తీసుకువెళితే, నేను నీకు కృతజ్హుడిగా ఉంటా.)

Pranai: Ok. Let me see. If my boss grants me leave, I will take you.

(అయితే చూస్తా. మా boss నాకు leave ఇస్తే, నిన్ను తీసుకువెళతా.)

కొంతకాలం కిందట మనం Conditional Clauses చర్చించాం, గుర్తుంది కదా. ఏదైనా షరతును తెలిపే clause conditional clause కదా. మనం ఇంతకుముందు రెండు రకాల conditional clauses చూశాం. వాటి examples.

a) If he comes here, they will discuss the matter with him.

(అతనిక్కడికి వస్తే, వాళ్లావిషయం అతడితో చర్చిస్తారు.)

ಇಲ್ ವೆಪ್ಪು sentences ಲ್ verb combination. If clause - Present tense, Main clause - will/ shall/ can/ may

ఇది <u>స్ట్రహ్మతం</u> సంభవం అవచ్చు కాబట్టి దీనిని probable present అంటాం.

Look at the following:

- a) If he <u>had studied</u> well, he <u>would have</u> passed.
- b) If he had come here, I would have told him of it
- a) అర్థం: వాడు బాగా చదివి ఉంటే, (చదవలేదు), pass అయ్యేవాడే (pass అవలేదు)
- ఈ situation, గతానిది (past) జరిగింది. జరిగిపో యింది. అది ఇంక మారదు, మనం ఊరికే అను కుంటాం- అలా అయి ఉంటే, ఇలా అయి ఉంటుందని.
- b) అర్థం: అతనిక్కడికి వచ్చి ఉంటే, నేనీ విషయం అతడికి చెప్పేవాడిని (అతడు రాలేదు, నేను చెప్పలేదు)-ఇది కూడా past. మనం మార్చలేనిది.
  - ఈ రెండు situations, మనం ఊహించుకునే గతం-Imaginary past అంటాం.
  - ఈ రెండు (probable present, imaginary past) situations తెలిపే sentences ను ఇంతకుముందు lessons లో విశదంగా వివరించాం కదా.

Now look at the following sentences from the dialogue between Pranai and Vinai:

- If he <u>is</u> in town, I <u>will meet</u> him. (Probable present)
- 2) If I had known it, I would have met him yesterday itself
- (అది తెలిసుంటే, నిన్ననే కలుసుకునేవాడ్ని- Imaginary past)
- 3) If you want to go, I will tell him you want to see him.
- (నువ్వు వెళ్లాలనుకుంటే, ఆ విషయం అతడితో చెప్తా- $\operatorname{Probable}$ present)
- 4) If I were you, I wouldn't try to meet him.
   (నేను నువ్వయితే, అతడిని కలుసుకునేందుకు ప్రయ త్నించను)
- 5) If I $\underline{\text{had}}$ his power, I would help every one.

- If I were you, I wouldn't try to meet him. (నేనే నువ్వయితే, ఆతడిని కలుసుకునే ప్రయత్నం చేయను)
   If I had his power. I would help every one.
- 5) If I <u>had</u> his power, I <u>would help</u> every one. అతడి శక్తి నాకుంటే, నేనందరికీ సాయం చేస్తాను.
- 6) If only today <u>were</u> a holiday, I <u>would take</u> you to him. (ఇవ్వాళ సెలవు రోజయితే, నేను నిన్నతడి దగ్గరకు తీసుకెళ్లేవాడినే)
- 7) If I could, I would- ವೆಯಗಲಿಗಿತೆ, ವೆನ್ತಾನು.

పై నాలుగు sentences కూడా ప్రస్తుతం జరగని పనులను తెలుపుతాయి. అందుకని ఈ sentences లోని situation ను, improbable present (జరగని స్టస్తుతం) అంటాం. ఇది తెలుగులో అరుదు. అందు కని త్వరగా English conversation లోకి రాదు. కానీ English లో చాలా frequent గా వాడతారు. అందుకని Spoken English కిది చాలా ముఖ్యం. మళ్లీ గుర్తుంచుకోండి. ఈ sentences లో విషయాలు ఇప్పుడు (present లో) జరగనివి.

- Sentence 4: If I were you = నేను నువ్వయితే (ఇప్పుడు)- నేను నువ్వవడం జరగదుగదా- నేను నువ్వ యిన పరిస్థితిలో, I wouldn't try to meet him = అతడిని కలుసుకునే ప్రయత్నం చేయను.
- ఇది <u>present</u> situation అయినప్పటికీ 'If' clause లో were రావటం గమనించండి.
- 2) 'I' singular అయినప్పటికీ, plural verb were వాడటం గమనించండి. (మిగతా సందర్భాల్లో I was అంటాం) ప్రస్తుతం జరగని పనిని చెప్పేటప్పుడు ఎప్పుడూ, 'If' clauseలో, were కానీ, past doing word (came, went, sang, tried లాంటి verbs) వస్తాయి.
- eg: a) If I <u>were</u> CM = <u>నేనిప్పుడు</u> CM అయితే, (నేనిప్పుడు CM అయ్యే అవకాశమే లేదు)
- **b)** If she <u>were</u> here. (ෂඛ <u>අඛ්ර</u> ව්ක්/ ఉండే వీల్లేదు) **c)** If I <u>bought</u> a car = (<u>నేనిప్పుడు</u> car కొంటే- కొనే పరిస్థితి కాదు.)
- మళ్లీ గుర్తుంచుకోండి. ఇలాంటి situations లో-విషయం ప్రస్తుతం (present) అయినా, If clause లో, past doing వాడతాం/ subject, singular అయినా కూడా, <u>were</u> వాడతాం.

- Ramesh: Look at the car parked there. How nice the car is, but how poorly kept! (అక్కడాపిన car చూడు. ఎంత మంచి car, కాని ఎంత అసహ్యంగా ఉంచుకుంటున్నారో! poorly kept = badly maintained = సరిగా ఉంచుకోవటంలేదు)
- Naresh: That's right. It's a very expensive car.
  The owner doesn't seen to care a bit
  about its upkeep. (అవును. చాలా ఖరీద యన car. దాని owner కొంచెం కూడా car ను గురించి పట్టించుకున్నట్లు లేడు)
- Jagdeesh: If I were the owner, I would keep it cleaner than I would keep my own home. You wouldn't see even a speck of dust on it. (నేనే ఆ car యజ మానినైతే, దాన్ని నా ఇంటికంటే శుభంగా ఉంచుకుంటా. ఒక దుమ్ము కణం కూడా దానిమీద కనిపించదు మీకు) (speck of dust = దుమ్ముకణం)
- Ramesh: If I had enough money, I would first buy such a car. (నాకే చాలినంత డబ్బుంటే, మొదట అలాంటి car కొంటా)
- Jagdeesh: Who wouldn't buy such a car, if they had the money? (డబ్బుంటే అలాంటి car ఎవరు కొనరు?)
- Naresh: OK. Leave the car alone. Are you attending Mahesh's birthday party this weekend? (సరే car విషయం అటుంచు. ఈ వారాంతం Mahesh birthday party కి మీరొస్తున్నారా? leave alone = ఆ సంగతి అటుంచండి)
- Ramesh: I hear it's going to be a grand affair.

  But I'm afraid I can't make it. I am taking mom to Hyderabad that day.
  (చాలా grand గా ఉండబోతుందని విన్నాను.

  కానీ నేను రాలేను. ఆరోజు మా అమ్మను
  హైదరాబాద్కు తీసుకెళ్ళన్నాను)
- Naresh: What about you, Jagdeesh?
- Jagdeesh: If I didn't attend, he would be disappointed. (నేను వెళ్లకపోతే అతను నిరాశ పడతాడు)
- Ramesh: If he had told me earlier, I would have postponed mother's journey. (నాకు ముందే చెప్పి ఉంటే నేను మా అమ్మ ప్రయా జాన్ని వాయిదా వేసేవాడ్ని.) What are you going to do Naresh? (నువ్వేం చేయబోతు న్నావు, నరేష్)
- Naresh: No idea as yet. If I have my interview on saturday, I will come to the party on sunday. (ఇంకా ఏం చెప్పలేను. నాకు శనివారం interview ఉంటే, నేను ఆదివారం వస్తాను)
- Jagdeesh: If we present him something, he will be happy. Let's buy the present now. (మనం ఏదైనా కానుకిస్తే అతను సంతోషపడతాడు. ఇప్పుడే ఏదైనా కొనేద్దాం.)
- Naresh: That's right. Let's go. If we start now, we will be able to finish off before it gets late in the evening. (అవును. వెళ్టాం పదండి. మనం ఇప్పుడు బయలుదేరితే రాత్రి ఆలస్యం అయ్యే లోపల పని ముగించుకోవచ్చు)
- Ramesh: If you had told me earlier, I would have brought enough money. I don't have the money now. (మీరు ముందే చెప్పుంటే డబ్బు తెచ్చేవాడిని.. ఇప్పుడు నా దగ్గర డబ్బు లేదు.)
- Jagdeesh: Don't worry. We have enough. You can pay later. (ఫర్వాలేదులే. మా దగ్గరు న్నాయి. నువ్వ తర్వాత ఇవ్వొచ్చు)
- All: Ok. Let's go. (వెళ్గాం పదండి)

కిందటి lesson లో Improbable present అంటే స్ట్రమ్తతం జరగని విషయాలను చెప్పే clauses లో verbs ఎలా ఉంటాయో చూశాం కదా. Improbable present situation తెలిపే sentences If clause, main clause verb combinations ఉండే విధం last lesson లో చూశాం. మళ్ళీ ఒకసారి గుర్తు చేసుకుందాం.

- Main clause verb: would/ should/ could/ might.
  'If' clause verb: were/ past doing word (went, sung, took, gave, etc.)
- ఇక్కడ ముఖ్యంగా గమనించాల్సిన విషయాలు రెండు:
- 1. Subject singular ಅಯಿತೆ, verb, were
- 2. Sentence మాట్లాడేది ఇప్పటి విషయమైనా, verb, 'if' clause లో past doing word.
- ఈ రెండు points, ఎప్పుడూ గుర్తుంచుకోవాలి. అంతే కాకుండా, main clause లో would, should, could, might.
- ఇంకో విషయం: స్ట్రస్తుతం జరగని విషయాలనే ఇది చెప్పంది. (తెలుగులో మనకీ వాడుక లేదు. అందుకని ఇన్పి జా[గత్తలు)
- a) If you ate that kind of food, you would ask for it again and again = నువ్వలాంటి భోజనం ఇప్పుడు తినటం అంటూ జరిగితే (తినే అవకాశం లేదు), మళ్లీ మళ్లీ అదే కావాలంటావు. (నువ్వు తినటమూ జరగదు మళ్లీ మళ్లీ కావాలనటమూ జరగదు)
  - ఈ sentence లో 'if clause' verb 'ate' past tense అయినప్పటికీ ఇప్పటి విషయాన్నే చెప్తుంది.
- b) If I were a mouse, the cat would eat me. = నేను ఎలుకనైతే ఇప్పుడు (నేనెలుక అవను గదా?) పిల్లి నన్ను తింటుంది. (Note the use of were with the singular subject 'I')
- c) If he were here, I could consult him.అతనిప్పుడు ఇక్కడ ఉంటే, నేనతన్ని సంద్రుదించగలను/ వచ్చు (అతనిక్కడ ఇప్పుడు లేడు)

Now look at the following sentences from the dialogue between Ramesh, Naresh and Jagdeesh:

ఇప్పుడు మీ నాన్న ఇక్కడ నిన్ను చూడటం అంటూ జరిగితే, ఆయన ఏమనుకుంటాడు? - (ఆయన చూసే అవకాశంలేదు) (saw.. would)

- e) నువ్విప్పుడు ముఖ్యమంత్రిగా ఉంటే, మొట్టమొదట ఏం చేస్తావు? = If you were the CM, what would you do first?
- f) Thank God he isn't here. If he were here, he would know our secret = వాడిక్కడ లేకపోవటం మంచిదయింది, ఉంటే మన రహస్యం వాడికి తెలు స్తుంది. (were.. would know)

If I were you - నేనే నువ్వయితే - ఇది చాలా com-

mon గా వాడే expression - మీరు ఇతరుల conversation లో గమ నించే ఉంటారు.

ఇవీ, improbable present express చేసే sentences. మిగతారెండు i) probable present, ii) imaginary past.

- 2) If you had told me earlier, I would have brought enough money = మీరు ముందే చెప్పి ఉంటే, చాలినంత డబ్బు తెచ్చేవాడినే. (రెండూ జరగ లేదు - గతంలో).
  - ఈ situation ఎప్పుడూ past.

ఇందులో verb combination చూడండి. Main clause - would have been/ should have been/ could have been/ might have been OR

would have + pp (past participle)/ should have + pp/ could have + pp/ might have + pp

- a) If she had been here yesterday, he would have talked to her = ఆమె నిన్నిక్కడ ఉన్నట్లయితే, అతను ఆమెతో మాట్లాడేవాడే (రెండూ గతంలో జరగ లేదు)
- **b)** If they had taken him to the doctor, he would have been alive.

(వాళ్లతన్ని doctor దగ్గరకు తీసికెళ్లినట్లయితే, అతను

If you were the CM...

SPOKEN ENGUSH GOGGAPOÁRO 166

- 1) If I were the owner, I would keep it cleaner than ..., you wouldn't see a speck of dust on it. (నేనిప్పుడు దాని ownerనైతే, దాన్ని మా ఇంటికంటే శుభ్రంగా ఉంచుతా- నువ్వు దానిమీద ఒక దుమ్ము కణంకూడా చూడవు. కానీ నేను దాని owner ను కాను.)
- 2) If I had enough money, I would buy such a car = నా దగ్గర ఇప్పుడు చాలినంత డబ్బుంటే (కాని నా దగ్గరలేదు), నేను మొదటి అలాంటి car కొంటా.
- **3)** Who wouldn't buy such a car, if they had enough money? = అంత డబ్బు ఉంటే (ఇప్పుడు లేదు) ఎవరలాంటి car కొనరు?
- **4)** If I didn't attend, he would be unhappy = నేను వెళ్లకపోతే (వెళ్ళాను) అతను నిరాశపడ్డాడు.
  - (గమనించండి ఇది future అయినా, if clause verb did attend = past tense)
  - ఈ పై sentences అన్నీ కూడా improbable present situations అంటే వాటిల్లోని 'if' clauses లో చెప్పిన విషయాలేవీ కూడా ప్రస్తుతం (In the present) జరిగే అవకాశం లేదు. If clause విషయాలు జరిగితే, కలిగే పర్యవసానమే, Main clause లో విషయాలు. మరికొన్ని examples చూడండి.
- a) If wishes were horses, beggars would ride = కోరికలే గుర్రాలైతే, ముష్టివాళ్లు స్వారీ చేస్తారు - కోరికలు గుర్రాలయ్యే అవకాశం లేదు. (were.. would ride)
- b) వాడు చదవటం అంటూ జరిగితే (కాని చదవడు), కచ్చి తంగా pass అవుతాడు = If he studied well, he would pass. (studied.. would pass)
- c) అందరూ పన్నులు సక్రమంగా చెల్లిస్తే (జరగదు కదా?) భారతదేశం సంపన్నంగా ఉండగలదు.
- If everyone paid taxes properly, India could be rich (paid.. could be)
- d) What would your father think, if he saw you here? =

వీటిని గురించి ఇంతకుముందు విశదంగా తెలుసుకున్నాం కదా. అయినా మరొక్కసారి చూద్దాం.

Probable present: ప్రస్తుతం జరిగే అవకాశం ఉన్న సందర్భాలను చెపుతుంది.

Look at the following sentences from the dialogue at the beginning of the lesson.

- 1) If I have my interview on saturday, I will come. (నా interview గనుక శనివారం అయితే నేను party కి వస్తాను.)
- ఇది జరిగే అవకాశం ఉంది. Interview శనివారం ఉండవచ్చు, అప్పుడు నేను sunday party కి రావచ్చు
- 2) If we present him something, he will be happy మనం కానుకేదైనా ఇస్తే వాడు సంతోషిస్తాడు. ఇది సాధ్యమే కావచ్చు
  - ఈ 2 sentences talk of a situation probable (జరగవచ్చు) in the present or in the near future.
- a) If he knows this, he will feel happy = ఇది అత డికి తెలిస్తే, అతను సంతోషిస్తాడు.
- b) If you walk a little faster, you can catch the train = కాస్త త్వరగా నడిస్తే train అందుకోగలవు. (probable = జరగవచ్చు)
  - In the sentences above, Main clause verb will/ shall/ can/ may. If clause verb am/ is/ are/ RDWs (go, goes, etc) and other present forms.
- a) If he talks to us, we shall be happy
- b) If she comes here, I can help her

ఇవన్స్ట్ probable present.

- c) If they write to him, they may get some information = అతనికి రాస్తే (ఉత్తరం) వాళ్లేకేదైనా సమా చారం రావచ్చు
- II. ఇప్పుడు Imaginary past తెలిపే ఈ sentences from the dialogue చూడండి.
- 1) If he had told me earlier, I would have postponed my journey = అతను ముందే చెప్పి ఉంటే ప్రయాణం వాయిదా వేసుకునేవాడినే. (రెండూ జరగ లేదు - past లో)

- ఇవీ ఈ మూడు situations.
- a) If he studies well, he will pass = బాగా చదివితే pass అవుతాడు (జరిగే అవకాశం ఉంది) కాబట్టి Probable present.
- b) If he studied well, he would pass = వాడు ఇప్పుడు చదవటం అంటూ జరిగితే, pass అవుతాడు. (రెండూ ఇప్పుడు జరగవు కాబట్టి) Improbable present.
- c) If he had studied well, he would have passed (గతంలో) వాడు బాగా చదివుంటే, pass అయ్యుండే వాడు.(రెండూ గతంలోజరగలేదు) కాబట్టి Imaginary past.

PRACTISE THE FOLLOWING ALOUD IN ENGLISH రమ: Hi Suma, నిన్న నేను సినిమాకెళ్లా. నువ్వు ఇంట్లో

- ఉండుంటే నిన్ను తీసుకెళ్లేదాన్నే. సుమ: నిన్న నేను అమ్మతో shopping కు వెళ్లాను. వెళ్లక పోతే, నేను మీ ఇంటికి నచ్చి నిమ్మ తీసుకెళ్లేదాని.
- పోతే, నేను మీ ఇంటికి వచ్చి నిన్ను తీసుకెక్లేదాన్ని. ఇంతకీ ఎవరితో వెళ్లావు?
- రమ: మా అన్నతో. సువ్వు వస్తే ఈ శనివారం నేనా సినిమా మళ్లీ చూస్తా.
- సుమ: నాకు పరీక్షలున్నాయి. పరీక్షలు లేకుంటే రావటానికి సిద్ధమే.
- రమ: అయితే ఏ విషయమూ phone చెయ్యి.
- సుమ: Phone నాకుంటేగా చేయటానికి. నా cell పోయింది. మా land phone out of order.
- రమ: అయితే నేను నిన్ను కలుసుకుంటాలే.

ANSWER

Rama: I went to a movie yesterday. If you had been at home I would have taken you.

Suma: I went shopping with mom. If I had not gone, I would have come to your place and taken you to the movie. Who did

Rama: With my brother. If you are coming, I will see it again this saturday.

Suma: I have exams. If I had no exams, I would be ready to come.

Rama: Phone me and let me know.

Suma: If I were on Phone, I would call you. I've lost my cell. Our land phone is out of order

Rama: I will meet you then.

Pratap: The top hero on the telugu screen and our favourite is in town for the celebration to honour him and we have this rotten class to attend. I wish I were at the theatre.

> (తన సత్కారోత్సవంలో పాల్గొనడానికి తెలుగు తెర ఉత్తమనటుడు, మన అభిమాననటుడూ ఊళ్లో ఉన్నాడు. మనమేమో ఇప్పుడు ఈ పనికి మాలీన క్లాస్కి వెళ్లాలి. నాకేమో ఆ థియేటర్లో ఉండాలనిపిస్తోంది.)

Rotten = మురిగిపోయిన

ఈ పదాన్ని ఎప్పుడూ తిట్టడానికి ఉపయోగిస్తారు.

Sundeep: I wish too, we didn't have this class now. I'd rather we were in his presence than in this boring

> (నాకు కూడా ఈ క్లాస్ ఇప్పుడు లేకపోతే బాగుంటుందనిపిస్తోంది. ఈ విసుగు పుట్టించే

చూశాం- అప్పుడు మనం ఏం తెలుసుకున్నామంటే-

★ 'If clauses' & were/ Past Doing Words వాడితే (పస్తుతం జరగని (అసంభవం) విషయాలను ತರಿಯಜೆನ್ತ್ರಾಯ.

మన conversation correct గా ఉండడానికి ఇది చాలా ముఖ్యం. e.g.-

- 1) If he were here, he wouldn't allow this. అతనే ఇక్కడ ఉంటే (అతనిక్కడ ఇప్పుడు లేడు) ఇది జరగనివ్వడు (అతనిక్కడ ఇప్పుడు లేడు కాబట్టి ఇది జరుగుతోంది). - 'If Clause'లో he- singular, verb- were- plural.
- 2) If I were the Chief Minister, I would appoint you the finance minister.

నేనే ఇప్పుడు ముఖ్యమంత్రిగా (ఇప్పుడు ముఖ్యమంత్రి కాదు) ఉంటే, నిన్ను ఆర్థిక మంత్రిగా నియమిస్తాను.

3) If he came here now, his mother would be

1) Compare sentences (a) and (c):

a) I wish to be in the US.

నేను అమెరికాలో ఉండాలని కోరిక. (ఇది నా కోరిక -ఇది జరగవచ్చు)- ఇక్కడ wishes తర్వాత 'to be'.

c) I wish (that) I were in the US.

ල්සා ඉවෙමු ඉරුනාදාරයුහි

క్లాస్ కన్నా ఆ హీరో దగ్గర ఉంటే ఎంత బాగుంటుందో?)

Pratap: This is the second time for us to miss the chance of meeting him. When he came here last october for the silver jubilee of his movie we had exams. How I wish we hadn't had those exams. We could have seen him at least then.

(అతన్ని చూసే అవకాశం కోల్పోవడం మనకు ఇది రెండోసారి. గత అక్టోబర్లో ఆయన చిత్రం రజతోత్సవం జరిగినప్పుడు మనకు పరీ క్షలు. పరీక్షలు లేకపోతే బాగుండేది. అప్పుడు కూడా ఆయనను చూడలేకపోయాం.)

Sundeep: All this because of this college. It's very strict about exams and attendance. We can't cut even a single class. I wish I hadn't joined this college. But for my father, I wouldn't have joined here.

> (అంతా ఈ కాలేజీ వల్లే! పరీక్షలు, హాజరులాంటి విషయాల్లో వీళ్లు చాలా కఠి నంగా ఉంటారు. ఒక్క క్లాస్ ఎగ్గొట్టడానికి లేదు. ఇక్కడ చేరకుండా ఉంటే ఎంత బాగుండేదో! మా నాన్న గురించి కాకపోతే నేను ఇక్కడ చేరేవాడిని కాదు.)

Pratap: How I wish today were a holiday! Too few holidays in this college. Lecturers rarely go on leave here. No class is let free.

(ಈರ್ಜಿ ಸಾಲವ್ಷತೆ ಎಂತಬಾಗುಂಡೆದಿ. ಈ ಕಾಲೆ జీలో సెలవులు మరీ తక్కువ. లెక్చరర్లు చాలా అరుదుగా సెలవు పెడతారు. ఒక్క క్లాస్ కూడా వదలరు.)

Sundeep: We should have thought of all this before joining this college.

(ఇవన్నీ మనం కాలేజీలో చేరక ముందే ఆలోచించాలి.)

Pratap: OK. OK. Now let's hope that our hero will be here in the evening. I only wish his programme were delayed. We could then see him towards the end of his celebrations.

> (మన హీరో సాయంతం వరకు ఉంటాడని ఆశిద్దాం. కార్యక్రమం ఆలస్యం అయితే బాగుండు. చివర్లో అయినా ఆయన్ని చూసే అవకాశం ఉంటుంది.)

Sundeep: Let's hope so. I wish I were rather at the function than here. But there is no helping being in the

> (అలాగే ఆశిద్దాం. ఇక్కడికన్నా ఆ ఫంక్ష న్లో ఉంటే బాగుంటుంది. కానీ క్లాస్లో ఉండక తప్పదు.)

No helping = తప్పదు

గత రెండు lessons లో 'If clauses'లో were (Singular Subjectsతో కూడా)/ Past Doing Words (came, gave, took, etc) వాడే సందర్భాలు

వాడు ఇప్పుడు ఇక్కడికి వస్తే (వాడు ఇప్పుడు ఇక్కడకు రాడు), వాళ్లమ్మ సంతోషిస్తుంది. (వాడురాడు- వాళ్లమ్మ సంతోషంగా లేదు).

4) If she were here I could tell her of this. ఆమే ఇక్కడ ఉంటే (ఆమె ఇప్పుడు ఇక్కడ లేదు), నేనీ విషయం ఆమెకు చెప్పి ఉండవచ్చు (ఆమె లేదు, ఆమెకు నేను చెప్పలేను).

Have you seen Suma's dress today?

ఇప్పుడు ఇలా 'If clause' లో were (singular subjects తో కూడా)/ Past Doing Words వాడటం ప్రస్తుతం సంభవం కాని (present improbable) విష యాలను తెలియజేస్తాయి.

ఈ were (singular subjects తో)/ Past Doing Words (gave, wrote etc) ను మరికొన్ని సందర్భాల్లో కూడా వాడతాం. ఆ సందర్భాల్లో (If clause లేకుండా కూడా) అవి డ్రస్తుతం జరగన్ విషయాలను తెలియజే స్తాయి. వీటిని చూడండి:

a) I wish to be in the US.

(నేను అమెరికాలో ఉండాలనుకుంటున్నాను/ కోరుకుం టున్నాను.)

b) He wishes to be a collector.

(అతను కలెక్టర్గా ఉండాలనుకుంటున్నాడు/ కోరు కుంటున్నాడు.)

Compare the sentences above with the fol-

c) I wish (that) I were in the US.

d) He wishes (that) $\underline{\text{he were}}$ a collector.

sentences (c), (d) లలో I, he, singular అయినప్ప టికీ 'were' రావటం గమనించండి- ఈ సందర్భంలో ఇది తప్పు కాదు.

నేను ఇప్పటికిప్పుడు (ఈ క్షణంలో) అమెరికాలో ఉంటే ఎంత బాగుంటుంది. (ఇప్పటికప్పుడు 'నేను' అమె రికాలో ఉండడం అసంభవం కదా)

- ఇక్కడ wish తర్వాత 'I were'.
- 2) Compare sentences (b) and (d).
- **b)** He wishes to be a collector.

అతడు కలెక్టర్గా ఉండాలి/ అవ్వాలని కోరుకుటు న్నాడు. జరిగే అవకాశం ఉంది (జరుగుతుందని

- ఇక్కడ wishes తర్వాత 'to be'.

d) He wishes (that) he were a collector.

అతడు ఇప్పటికప్పుడు, ఈ క్షణంలో కలెక్టర్గా ఉంటే ఎంత బాగుంటుందో (ఏ టీచర్గానో, ఇంకో ఏ పద విలోనోకాకుండా). ఇప్పటికిప్పుడు అతడు కలెక్టర్ అవడం అసంభవం.

- ఇక్కడ wishes తర్వాత <u>he were</u>.

(c), (d) ల్లో were వాడడం మన తీరని కోరిక తెలియ జేసేటుగా ఉంది కదా.

Jayaram: What a beautiful building this is! Who lives in it?

> (ఎంత అందంగా ఉందో ఈ బిలింగ్! ఎవ రుంటారు ఇందులో?)

Janakiram: The forest officer. (මඩ්ඛ්ණන මධ්පාරි)

Jayaram: How I wish I were a forest officer! (నేను అటవీశాఖ అధికారి అయితే ఎంత బాగుంటుందో- అప్పుడు నేనూ ఇలాంటి భవంతిలో ఉంటాను కదా అనే అర్ధంతో- ఇప్పుడు

జయరామ్ అటవీశాఖ అధికారి అవడు కదా!) ఇదీ Singulars తో 'were' వాడే ఇంకో సందర్భం. ఇలాంటి సందర్భంలోనే Past Doing Word కూడా

a) I wish to travel in such a car. అలాంటి కారులో (ప్రయాణం చేయాలని నా కోరిక. ఇక్కడ wish తర్వాత to travel.

b) I wish (that) I travelled is such a car. - travelled (Past Doing Word)

(ఇప్పటికిప్పుడు) నేనలాంటి కారులో (ప్రయాణం చేస్తుం డాలని నా కోరిక/ ప్రయాణం చేస్తే ఎంత బాగుం టుంది! (అసంభవం).

- c) He wishes (that) he owned such a house. అలాంటి ఇల్లు తనకీ ఉంటే (ఇప్పటికిప్పుడు) ఎంత బాగుంటుంది- అని అనుకుంటున్నాడు.
- d) They wish (that) that they had a holiday

వాళ్లు ఈ రోజు సెలవైతే బాగుంటుంది అనుకుంటు న్సారు.

They wish (that) today were a holiday. అప్పుడప్పుడు I wish బదులు, 'Oh'తో కూడా begin చేయవచ్చు.

I wish I were at home now!

Oh, I were at home now!

ఇప్పుడు నేను ఇంట్లో ఉండాల్సింది/ ఇంట్లో ఉంటే బాగుం టుంది. (ఇప్పుడు ఇంకెక్కడో ఉన్నాను. అక్కడుండడం

Now look at the following sentences from the dialogue at the beginning of the lesson.

1) I wish I were at the theatre.

నేను ఇప్పుడు థియేటర్లో ఉంటే హాయిగా ఉంటుంది (కాస్లో కాకుండా).

2) I wish we didn't have (past tense) the class now.

ఈ క్లాస్ ఇప్పుడు లేకపోతే బాగుండేది (మనం థియేట ర్కు వెళ్ేవాళ్ళం)

3) I wish we hadn't had the exams.

మనకు అప్పుడు (in the past) పరీక్షలు లేకుండా బాగుండేది-ఉಂಟೆ පකි గతంలో ఇప్పడు కాదు. అయి

పోయిన విషయం- అందుకని had + past participle.

M. SURESAN

4) How I wish today were a holiday. ఈరోజు సెలవు అయితే ఎంత బాగుంటుంది!

5) I only wish his programme were delayed. అతడి కార్యక్రమం ఆలస్వమెతే బాగుంటుంది (క్లాస్ అయిన తర్వాత మనం వెళ్హొచ్చు).

6) I wish I were rather at the function than

ఇక్కడ కన్నా ఆ ఫంక్షన్లో ఉండడం ఇష్టం నాకు.

Very important:

ఈ క్షణంలో తీరని కోరికను తెలియజేయడానికి ఇలా

a) I/we/you/they wish I/we/you/they were... OR I/we/you/they + Past Doing Word (went, came, etc).

b) He/She wishes he/she were... OR He/she + Past Doing Word.

(ఇక్కడ అన్ని చోట్లా wish బదులు 'oh'...అని ప్రారం

Practise the following aloud in English

Prema: ఈరోజు సుమ డ్రెస్ చూశావా? నాకూ అలాం టిది ఉంటే ఎంతబాగుంటుందో! ...!

Hema: అలాంటిది మొన్న నేనొక షాప్లలో చూశా. నాకు అది అంతగా నచ్చలేదు.

Prema: నా డెసెస్ అన్నీ మా అమ్మే సెలెక్ట్ చేస్తుంది. నాకు కాస్త స్వతం(తం ఇస్తే బాగుంటుంది. Hema: నువ్వది ఒప్పకోకుండా ఉంటే బాగుంటుంది.

Prema: మా అమ్మకది అర్థమైతే బాగుంటుంది. నన్ను సెలెక్ట్ చేసుకోనిస్తే ఎక్కువ డబ్బులు పెడతా నని ఆమె భయం.

Prema: Have you seen Suma's dress today? How nice it is/ I wish/ How I wish/ Oh, I had a dress like that!

Hema: I saw the same kind of dress in some shop. I didn't like it much.

Prema: The trouble is mom selects all my dresses. How I wish/ I wish/ Oh, she gave me the freedom to select my dresses.

Hema: I wish you didn't agree to it.

 $\textbf{Prema:} \ \textbf{I} \ \text{wish my mother} \ \underline{\textbf{understood}} \ \textbf{it.} \ \textbf{Her}$ fear is that if I selected my dresses I would spend more money.

Spoken English పాత వ్యాసాల కోసం క్లిక్ చేయండి...

URL: http://www.eenadu.net/spoken/spoken.htm

Sharmila: I bought this book on Physics

(నిన్న నేను ఈ Physics book కొన్నాను.) Urmila: Oh, this one! I wish you hadn't

> bought it. (ఇదా? నువ్వది కొనకుండా ఉంటే బాగుం

Sharmila: Why? (ఏం?)

Urmila: I have bought it too and I find it utterly useless. It is very badly written.

> (ఆ పుస్తకాన్ని నేనూ కొన్నాను. అదేం బాగ లేదు. బాగరాయలేదు.)

> > utterly = totally, పూర్తిగా

Sharmila: Oh, I wish you had told me earlier of it. I wouldn't have bought it.

> (నువ్వు నాకు ముందే చెప్పి ఉంటే బాగుం డేది కదా/ ముందే ఎందుకు చెప్పలేదు. నేను పుస్తకాన్ని కొనుండే దాన్ని కాదు.)

Urmila: When I showed it to our lecturer she said I had made a mistake in buving this book. I wish I had known you were going to buy it. I would have told you not to. Can you return it and get the money back?

(నేను దీన్ని మన lecturer కు చూపించాను.

ఈ పుస్తకం కొని నేను పొరపాటు చేశానని

ఆమె అంది. నువ్వు కొనబోతున్నావని తెలిస్తే

agree. At the most they may agree

తెచ్చుకోగలిగితే సంతోషమే. కానీ ఏ shop

అందుకు ఒప్పుకోదు కదా? మహా అయితే ఆ

పుస్తకం బదులు ఇంకేదైనా పుస్తకం ఇవ్వటా

how to write a book useful for the stu-

dents. I think the poor sales would make him wish that he had not written

రాయటం ఆ రచయితకు తెలిసినట్లు లేదు.

అమ్మకాలు తక్కువగా ఉంటే... పుస్తకం

రాయకుండా ఉంటే బాగుండేదెమో అని

(ದಿನ್ನಿ ಇಪ್ಪೆಸಿ Prof Bhoutik ರಾಸಿನ

(అయితే నేను ఏం చేయను?)

Urmila: Exchange it for Prof Bhoutik's

Manual of Physics తెచ్చుకో)

lఇప్పుడు జరగని విషయాలు కోరుకోవటానికి 'If clause'

ఉపయోగపడేలా పుస్తకం

(At the most = మహా అయితే)

Urmila: The author doesn't appear to know

బాగుండేది. కొనొద్దని చెప్పేదాన్ని. అది

తిరిగిచ్చేసి డబ్బు తెచ్చుకోగలవా?)

Sharmila: I wish I could. But no shop would

(అలా పుస్తకం తిరిగిచ్చి డబ్బు

to an exchange.

నికి ఒప్పుకోవచ్చు)

the book.

(విద్యార్థులకు

అతడికి అనిపిస్తుంది)

Manual of Physics.

Sharmila: So what do I do now?

లో were/ past doing word ఎలా

డతామో మనం తెలుసుకున్నాం కదా (గత రెండు మూడు lessons లో).

1) I wish I were not here =

(నేనిప్పుడు ఇక్కడ ఉండకూడదనిపిస్కోంది/ ఉండకపోతే

🗸 ఇప్పుడిక్కడ ఉన్నాను

2) He wishes he were consulted =

(తనను ఇప్పుడు వాళ్లు సంప్రదిస్తే బాగుంటుందని కోరుకుంటున్నాడు / సంప్రదిస్తే బాగుంటుందని అను కుంటున్నాడు.)

🗸 తనను ఇప్పుడు వాళ్లు సంప్రపదించటం లేదు

3) She wishes she bought such a necklace=

(తను ఇప్పుడలాంటి necklace కొనుక్కుంటే బాగుం టుందనుకొంటోంది)

🗸 ఇప్పుడు కొనుక్కోవడం జరగదు

కింది వాటి తేడా గమనించండి.

She wishes to buy such a necklace (అలాంటి necklace కొనుక్కోవాలనుకుంటోంది)

🗸 కొనుక్కోవచ్చు - అవకాశం ఉంది

She wishes she bought such a necklace = (ఆమెకు అలాంటి necklace కొనుక్కుంటే బాగుంటుం

🗸 కానీ కొనే పరిస్థితి లేదు/ ఆ అవకాశం ఇప్పుడు లేదు.

She bought such a necklace

a) She wishes to have such a necklace

ఇస్తోంది. ఎవరైనా నిపుణుడి సలహా తీసుకుని ఉంటే బాగుండేదని అనుకుంటున్నాడు).

🗸 కొన్నప్పుడు తీసుకోలేదు.

Sentence (a) Sentence (b)

1) He is buying He has bought (కొంటున్నాడు) (కొన్నాడు-past) 2) He took He had taken

ఇప్పుడు సలహా తీసుకుంటే కొన్నప్పుడు సలహా (ఇప్పుడు తీసుకోవటం లేదు) తీసుకునుంటే (past))

1ఇంత వరకు మనం ఇప్పుడు చేయని/ జరగని పనులను గురించి చెప్పాలంటే were/ past doing word వాడా లని తెలుసుకున్నాం. Sentence (a)

1అదే గతంలో జరగని పనులు జరిగి ఉంటే/ జరిగిన పనులు జరగకుండా ఉంటే అని చెప్పాలంటే had been/ had + PP (Sentence (b)) వాడతాం.

a) were/past doing word (came, went, etc)

b) had been / had + past participle - past

Now look at the use of had been, and had + past participle in the dialogue between Sharmila and Urmila.

1) I wish you hadn't bought it - verb

had+past participle (PP) - past -

(నువ్వు కొనకుండా ఉంటే బాగుండేది/కొనుండాల్సింది కాదనుకుంటున్నా)

2) I wish you had told me of it earlier - had+pppast- ఇంతకు చెప్పుండాల్సింది.

3) I wish I had known you were going to buy it

- had known - had+pp-(ముందే (past లో) తెలిసుంటే బాగుండేది - వద్దని చెప్పే దాన్ని.

4) I wish I could - ම්ර්ව අධ්රා අධ්රා (අప్పుడు) బాగుంటుంది...(past ಲ್ ಅಯಿತೆ could have +pp)

5)... poor sales would make him wish he

had not written the book =

(అంత తక్కువ అమ్మకాలు అతనా పుస్తకం రాయకపోయిం టే బాగుండేమో అనిపిస్తాయి) పైవన్నీ past కు సంబంధిం చినవి కాబట్టి, had + past participle form.

దీన్నిఅంటే, I/ we / you / they wish /He / she / it wishes + were/past doing word present కూ, been/had+past participle - past కూ.

వీటిని బాగా practice చేసి

మీ conversation లో వాడండి. ఇవి వాడే సందర్భాలు <u>ವ</u>ಾಲ್ ఉಂಟಾಯಿ.

Study the following:

ఆమె కొనుక్కునే అవకాశం ఉంది)

b) She wishes she had such a necklace -(తనకా necklace ఉంటే ఎంత బాగుంటుందో అను కొంటోంది- ఇప్పుడామెకలాంటి necklace లేదు.)

(అలాంటి necklace తనకుండాలని కోరకుంటోంది-

1(ఇది ఇన్నిసార్లు repeat చేయటానికి కారణం...

I wish I were. She wishes she were లాంటి expression correct meaning and use పాఠకు లకు తెలిసేందుకు.)

ఇప్పుడు మరో కొత్త విషయం తెలుసుకుందాం.

Observe carefully.

Compare the sentences (a) and (b) below:

a) He is buying car. I wish he took an expert's

(కారు కొంటున్నాడు. ఎవరైనా నిపుణిడి (expert) సలహా తీసుకుంటే మంచిది) సలహా తీసుకోవటం లేదు

b) He has bought a car and it is giving him

trouble. He wishes he had taken an experts advice.

(అతను కారు కొనుక్కున్నాడు, అది trouble

1) The mother wishes that her son were here.

(తన కొడుకు ఇప్పుడు ఇక్కడ ఉంటే బాగుంటుందని తల్లి అనుకుం టోంది.) (ఇప్పుడు ఇక్కడ లేడు)

2) He wishes that he were selected-

> (ఇప్పుడు అతడు ఎంపికై ఉంటే బాగుండేదని అనుకుంటున్నాడు/ ఎంప్తికెతే బాగుంటుందని అతని కోరిక.)

3) She wishes she did not see

(అతనక్కడ కనపడకుండా ఉండాలని ఆమె అనుకుంటోంది. ఇప్పుడు- కన పడుతున్నాడు)

The mother wishes that her son had been present at the function last night.

(ಗತರಾತಿ ಜರಿಗಿನ function ಲ್ ತನ కొడుకు ఉండి ఉంటే బాగుండేదనుకొ టోంది అతని తల్లి - past)

He wishes that he had been selected -

(తను (గతంలో) ఎంపికై ఉంటే బాగుండేదనుకుంటున్నాడు)

(had been selected) She wishes she had not seen

him last monday. (గత సోమవారం అతడు కనపడక

పోయి ఉంటే బాగుంటుందని / కనప డకుండా ఉండాల్సిందని అనుకొం

That's the difference between the use of were/ the past doing word, and the use of had been / had + past participle-

Prabha: ఈವಾಳ ಸಾಲ್ವವತೆ ಬಾಗುಂಟುಂದಿ?

Subha: ఈ పాడు college లో holidays ఉండవు. నేనిక్కడ student గా ఉండకపోతే బాగుం టుంది

Prabha: నీ వల్లే నేనీ college లో చేరాను. నిన్ను అనుసరించకుండా ఉంటే బాగుండేది.

Subha: నువ్వు మానాన్నను సలహా అడగకుండా ఉంటే బాగుండేది.

Prabha: college విషయం పక్కనపెట్లు. నాకీ hostel లో ఉండాలనిపించటం లేదు. Hosteller గా ఉండకూడదని నా కోరిక.

Subha: సినిమాలు చూడటానికి free గా ఉండాలని కోరిక. ఇప్పటికే చాలా సినిమాలు miss అయ్యాం. అవన్నీ చూసుండాల్సిందని కోరుకుం

Practise the following aloud in English

Prabha: ఇది మనకు తప్పదు. ఇంకో రెండేళ్లు ఇక్కడే

Answer:

Prabha: (How) I wish today were a holiday

Subha: No holidays at all in this rotten college - rotten = మురిగిపోయిన, తిట్టుకు ఎక్కువగా వాడతారు). I wish I were not a student

Prabha: I joined this college because of you. I wish I hadn't (had not) followed you

(අධ past පැහස් - had+pp)

Subha: I wish you hadn't asked for my dad's advice. (ಇದಿ past ಕಾಬಟ್ಟಿ had+pp)

Prabha: Let alone this College. I don't feel like being in the hostel. (feel like = అనిపిం చటం) Oh, I were not a hosteller!

Subha: I wish to be free to see movies. We have already missed a number of movies. I

only wish we had seen all of them.

Prabha: (There is) no helping it (తప్పదు) we have to be here for two years more.

Nandan: Santan, I'm afraid that something is seriously wrong with me. I'm unable to concentrate on studies.

> (నాకేదో అవుతున్నట్టనిపిస్తోంది. చదువు మీద దృష్టి పెట్టలేకపోతున్నాను. నాకు బాధగా ఉంది.(I'm afraid.) (ఇక్కడ భయం అని అర్థం

concentrate = కేంద్రీకరించటం/శ్రద్ధచూపటం.

Santan: I've observed that. Of late you haven't been as serious about studies as vou were in the past. Your scores too have been low. Something wrong with your health, perhaps.

> (నేను గమనించాను అది. చదువు మీద నీకు ఇంతకు ముందున్న శ్రద్ధ ఈ మధ్య కనిపించటం లేదు. మార్కులు కూడా తగ్గాయి. నీ ఆరోగ్యం ఏమన్నా బాగలేదేమో.)

Of late = lately = ఈ మధ్య.

వీటికి late = 'ఆలస్యమైన'కు ఏం సంబంధం లేదు.

తింటున్నా, నిద్రబోతున్నా, జబ్బేంలేదు. ఏదైనా

Nandan: My health is OK. I eat well and sleep well. No illness at all. Had there been anything wrong, I would have know. (నా ఆరోగ్యానికేం..బాగానే ఉంది. బాగా

(ఎంత త్వరగా చేస్తే అంత మంచిది.)

Look at the sentences (a) and (b) below.

a) It's time for him to start for college. The time has come for him to start for college.

అతడు college కి బయల్దేరాల్సిన time ఇది. /వచ్చింది. b) It's (high) time (that) he started for college = Time he started for college

(lt's, high, that ఉన్నా ఒకటే, లేకపోయినా ఒకటే) College కి ఎప్పుడో బయల్దేరాల్సిందతను.

(අංණ బయల్దేరలేదు అని అర్థం)

He should have started for college before now = అతను college కెళ్లే time దాటిపోయింది.

> Sentences (a) (b) లకు ఎంత తేడా ఉందో గమనించండి.

c) It's time/the time has come for him to be at

ఇంట్లో ఉండాల్సిన టైమ్ ఇది./ఇంట్లో ఉండాల్సిన టైమ్ వచ్చింది.

d) (It's) time (that) he were at home.

= అతను ఇంట్లో ఇంతకుముందే/ఎప్పుడో ఉండాల్బింది,

(నువ్వు పరీక్షలకు బాగా తయారవటానికి ఈ కలతల నుంచి ఎప్పుడో బయటపడి ఉండాల్బింది.)

(verb - were)

ಈ sentences ಲೇನಿ ಈ construction ಬಾಗ್ practice చేయండి. మీ Spoken English, natural గా ఉంటుంది.

Exercise: Practise the following aloud in English

Prabhas: ఏంటి చాలా బిజీగా ఉన్నావు?

Subhash: ఏం చేయను. అమ్మకు ఒంట్లో బాగా లేదు. Prabhas: నువ్వు డాక్టర్కి ఎప్పుడో చూపించాల్సింది

ఆలస్యం చేశావు.

Subhash: ఆ పని మీదే బిజీగా ఉన్నా. ఆ ఆసుపత్రిలో ఛార్జీలు మరీ ఎక్కువ.డబ్బు కోసం చూస్తున్నా.

Prabhas: చూడు Subhash .. ఇక్కడ నీకు సహాయం

Subhash: Time I repaid the money. I borrowed from you already. How can I borrow again?

Prabhas: Don't make me angry. Tell me how much vou want.

Subhash: Rs. 10000/-

Prabhas: Have it. come home to me.

tion లోని ఈ sentences ను

'Shall I do that then?' (shall I see the doctor then?) 'You had better do it!

నువ్వది చేయటం మంచిది అనే అర్థంతో you had better do it

కోపం ఎక్కువెనకొద్ద తక్కువ ఆలోచిస్తాం!

ఉంటే నాకు తెలిసేది కదా?)

Santan: Still we can't say. It's time (that) you saw a doctor.

> (అయినా మనం ఏం చెప్పలేం. నువ్వింతకు ముందే డాక్టర్ను సంప్రదించాల్సింది.)

Nandan: Shall I do that then? (అయితే అలా చేయనా?)

Santan: You had better. Exams are round the corner, time we started serious prepa-

(అదే మంచిది. పరీక్షలు దగ్గరకొచ్చేస్తున్నాయి. మనం ట్రిపరేషన్ ఎప్పుడో మొదలు పెట్టా ల్సింది.)

Nandan: It is time my father were here. He told me a week ago that he would come here in two or three days. If he were here now, he could take me to a doc. (మానాన్న ఇప్పటికీ లేడిక్కడ, ఎప్పుడో ఉండా ల్నినాయన. రెండు మూడు రోజులకు వస్తానని వారం కిందట చెప్పాడు. ఆయనిపుడు ఉండి ఉంటే నన్ను డాక్టర్ దగ్గరకు తీసుకెళ్లేవాడు.) Doc = present day English ಲ್ short form for doctor.)

Santan: Call him and tell him of your problem. Time you were free from all worries to prepare for the exams.

> (ఈ కలతల నుంచి ఎప్పుడో బయటపడి పరీక్ష లకు ప్రిపేర్ అవుతూ ఉండాల్బింది నువ్వు)

Nandan: I'll do it immediately then.

(వెంటనే చేస్తాను.)

Santan: The earlier, the better.

Sentences (b), (d)වර් verbs గమనించండి.

Verb in sentence (b) = started - past doing word Verb in sentence (d) = were - plural verb, though the subject 'he' is singular.

ఇదీ ఇలాంటి sentences లో ప్రత్యేకత - were, past doing word వాడకం.

ఇంకా చూడండి.

e) అతను ఎప్పుడో పెళ్లి చేసుకొని ఉండాల్బింది.

(It's) (high) time he got married/he were married (ಅಂಟೆ ఇಂಕ್ ವೆಸುಕ್ ಲೆದೆಂಟಿ ಅನಿ)

He should have been married before now.

f) Time he learnt manners.

ఇంకా అతను manners నేర్చుకోలేదు/ఇంతపెద్ద వాడైన ప్పటికీ అతడికి manners తెలీదు.

g) Time (It's high time that) he consulted a doc-

ఎప్పుడో డాక్టర్ ను సంప్రపదించాల్సింది, ఇంత వరకు చేయ

He should have consulted a doctor much

Now look at the following sentences from the conversation between Nandan and Santan

1) It's time you saw a doctor.

నువ్వు ఇంతకు ముందే డాక్టర్ను సంప్రదించాల్సింది/ ఆలస్యం చేశావు.

(Verb - saw - past doing word)

2) Time we started serious preparation. పరీక్షలకు సీరియస్గా బ్రిపేర్ కావటం ఇంతకు ముందె ప్పుడో ఆరంభించాల్సింది/ఆలస్యం అయింది. (Verb - started - past doing word)

3) It's time my father were here.

మా నాన్న ఎప్పుడో ఇక్కడుండాల్సింది/ఆలస్యం అయింది (Verb - were)

4) Time you were free from all worries to prepare for the exams.

చేయగల స్నేహితుడు ఉన్నాడని ఎప్పుడో తెలు సుకునుండాల్సింది నువ్వు. నేనున్నానుగా. ఎంత కావాలి?

Subhash: వద్దులే. ఎలాగో తెచ్చుకుంటా.

Prabhas: నా దగ్గర దాచటం ఆపాల్సిన టైమ్ వచ్చింది. ఆలస్యం చేయకు. చెప్పు ఎంత కావాలో?

Subhash: నేనింతకు ముందు నీ దగ్గర తీసుకున్న డబ్బే ఎప్పుడో తిరిగివ్వాల్సింది. మళ్లీ ఎలా తీసుకోను?

Prabhas: నాకు కోపం తెప్పించకు. ఎంత కావాలో చెప్పొచ్చు కదా?

Subhash: పదివేల రూపాయలు Prabhas: తీస్కో. రా మా ఇంటికి.

ANSWER:

Prabhas: What makes you so busy?

Subhash: What shall I do? Mom is not at all

Prabhas: Time you took her to a doctor.

Subhash: That's what I am busy doing. The charges in the hospital are high. I am looking for money.

Prabhas: Look here, Subhash. Time you knew you have a friend who can help you.

Subhash: Just don't worry. I will get it some

Prabhas: Time you stopped hiding things from

Nandan, Varun conversa-గమనించండి.

(అది చేయటం better.)

It is better for you to do that అని కూడా అనవచ్చు. కానీ you had better do it అనేదే better.

He had better not go there now. అతనక్కడికి వెళ్ళక పోవటం మంచిది.

ఈ sentences కూడా చూడండి.

Nandan: I'll do it immediately then.

Santan: The earlier, the better.

The earlier, the better= ఎంత త్వరగా చేస్తే అంత మంచిది.

ಈ type of sentences కూడా practice ವೆಯಂಡಿ. ఎంత పొడుగయితే, అంత జాగా bowl చేయగలరు.

= The taller a person is, the better can they

ఇలాంటి సందర్భాల్లో మనం గమనించాల్సింది.

1) The use of the comparative.

2) The inversion of the verb.

a) The $\underline{\text{more}}$ angry you are, the $\underline{\text{less}}$ do you

కోపం ఎక్కువైనకొద్దీ, తక్కువ ఆలోచిస్తాం.

b) The hotter the sun is, the more tired one is. ఎండ ఎక్కువైన కొద్దీ, అలసట ఎక్కువవుతుంది/ ఎక్కువ

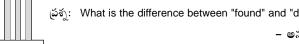
> ఈ కింది sentences Englishలో practice చేయండి.

1) పెద్ద వాళ్లయినకొద్దీ, అనుభవం పెరుగుతుంది.

2) ఎంత ఆ డ్రింక్ తాగితే, అంత ఇంకా తాగాలనిపిస్తుంది. ANSWERS:

1) The older you are/ you grow, the more is your experience.

2) The more you drink it, the more you feel like

ప్రశ్న: What is the difference between "found" and "discovery"?

– అనుమాలశెట్టి కిషోర్, రావినూతల

జవాబు: 'Found' means to establish (స్టాపించటం). NTR founded the TDP. (NTR

TDP ని స్థాపించారు.) 2) Found is the past tense of 'find'. తెలుసుకోవటం, గమనించటం, చూడటం అనే అర్ధంతో. I found him working very hard = అతడు కష్టపడి పనిచేయటం గమనిం

3) Discovery - the act of finding or learning about something for the first $\underline{\text{time}}$ అంటే ఏ విషయాన్నైనా మొదటిసారిగా తెలుసుకోవటం, అర్థం చేసుకోవటం, అని. Newton's discovery of the laws of gravitation changed out understanding of nature. న్యూటన్ గురుత్వాకర్షణ శక్తిని కనుక్కోవటం (అందరికన్నా ముందు తెలుసుకో వటం /అర్థం చేసుకోవటం) ప్రకృతీని గురించి మన అవగాహనలో మార్పు తెచ్చింది. Find out అంటే discover అనే అర్థంవస్తుంది.

Spoken English పాత వ్వెధాలకోసం క్లిక్ చేయండి..

URL: http://www.eenadu.net/spoken/spoken.htm

I. Prasad: Your clothes look nice. Are they

(నీ బట్టలు బాగున్నాయి. అవి కొత్తవా?) Pramod: Yes. They are. (అవును)

Prasad: Perhaps they cost you a lot. (అవి బాగా ఖరీదైనవనుకుంటా)

Pramod: Yes. They did.

Prasad: You look quite smart in them.

(నువ్వా బట్టల్లో ఆకర్వణీయంగా కనిపిస్తున్నావు)

Pramod: Do I? Thanks for the compliment. (అవునా? నీ పొగడ్తకు thanks)

Prasad: Then shall we start?

Pramod: We shall.

II. Srikanth: Have you met suman?

Ravinder: Yes. I have.

Srikanth: Do you know where he is?

Ravinder: No. I don't.

Srikanth: Will you meet him again? Ravinder: No, I won't. I've important work. Srikanth: Do you expect him here today? (ఈరోజు వస్తాడనుకుంటున్నావా?)

Ravinder: I'm afraid no. (రాడనుకుంటా)

III. Naresh: The shop hasn't yet opened today. (ఈరోజు shop ఇంకా తెరవలేదు)

Mahesh: Yes, it hasn't. It is usually open by

(మామూలుగా ఈ time కు తెరిచుంటుంది)

Madan: But it doesn't to me. (నాకలా ఏమీ అనిపించటంలేదు)

VI. Balu: I must start at once, or I'll be late for

office. (నేను వెంటనే బయల్తేరాలి. లేకపోతే office కు ఆలస్యమవుతుంది.)

Giri: So must I. I've to reserve tickets for my journey. (నేనూ వెళ్లాలి. ప్రయాణానికి tickets reserve చేసుకోవాలి)

Balu: Have you the key to lock the room?

Balu: Will you lock the room then?

•

Giri: I will. Don't worry.

್ಲಾ short conversations చూశారు కదా? ವాటిలో ్లు మీరు గమనించే ఉంటారు. సామాన్యంగా daily conversation లో informal situations లో మనం వేసే questions, అందుకు వచ్చే answers పైవన్నీనూ. Carefully observe the questions and the replies in the dialogues above. you find the responses (replies) very brief and expressed

(పై passage లోని జవాబులన్నీ కూడా చాలా క్లుప్తంగా ఒకటి రెండు మాటల కంటే ఎక్కువ లేకపోవటం గమనించండి.)

మీ English speech అమరినట్టుండాలంటే ఇవి బాగా

ಮುದಟಗ್ study the short responses in the short conversations at the beginning of this lesson.

1. Prasad: ... Are they new?

Pramod: Yes, they are.

(ఇక్కడి response, చాలామంది అనేట్లు, yes, అనికాని, yes, they are new అనికానీ అనరు. correct conversation లో సరైన response: Yes, they are. Answer కాదు అయితే, No, they aren't. ఇక్కడ కూడా, No తో ఆపటంకానీ, No, they are not new అని పూర్తిగా ఆపటం జరగదు, standard spoken

Prasad: Perhaps they cost you a lot.

Pramod: Yes, they did. (Yes తో ఆపటం కానీ,

Prasad: Shall we start?

Pramod: We shall. (short response) (We shall start కాదు)

1) Ramu: Do you take coffee?

Somu: Yes, I do/ No, I don't (do not)

2) John: Does she sing well?

Eddy: Yes. she does/ No. she doesn't (does

3) Sarala: Did he meet you yesterday?

Vanaja: Yes, he did/ No he didn't (did not) ಅಲ್ಗ್ sentence ಲ್ shall, will, can, could, may, might, need వస్తే, responses లో కూడా అవే repeat అవుతాయి, Yes, అయితే not లేకుండా, No అయితే, not చేర్చి,

a) Kavya: Will you buy the book?

Navya: Yes, I will/ No, I won't (will not)

b) Kiran: Can he walk?

Shyam: Yes, he can/ No, he can't.

c) Ram: could you understand that?

Das: Yes. I could/ No. I couldn't.

4) Have, has, had sentences లో వస్తే responses లో కూడా అవే వస్తాయి.

a) Venu: Have you understood it?

Ramu: Yes, I have/ No, I haven't/ I'm afraid I haven't.

b) Balu: Has he come?

Somu: Yes, he has/ No, he hasn't/ I'm afraid

he hasn't

5) Kesav: He had seen me before he went out.

Kumar: Yes, he had/ No, he hadn't.

EXERCISE

Now practise short responses for the following aloud.

Srinath: నిన్న నువ్వు వాడిని కలుసుకున్నావా?

Srinath: ఈరోజైనా కలుసుకుంటావా? Srikar: కలుసుకోను, నాకు పనుంది.

Srinath: ವಾಡಿಕಿ phone ಅಯಿನಾ ವೆನ್ತಾವಾ? Srikar: చేస్తాను. కానీ వాడు ఊళ్లో ఉన్నాడా అనేది

అనుమానం నాకు. Srinath: నువ్వు వాడిని last time కలుసుకున్నప్పుడు

నువ్వీ విషయం చెప్పావనుకుంటున్నా.

Srikar: చెప్పాను. ఆ విషయం నీకు చెప్పాను కదా, గుర్తుందనుకుంటా.

Srinath: గుర్తుంది. ఒకసారి దాన్ని మళ్లీ చెప్పటం నీకేం అభ్యంతరం లేదు కదా?

Srikar: అదేంలేదు. తప్పకుండా చెప్తా.

ANSWER

Srinath: Did you meet him yesterday?

Srikar: No, I didn't/ I'm afraid I didn't.

Srinath: Will you meet him at least today?

Srikar: I won't. I have work.

Srinath: Will you at least call him?

Srikar: I did. I told you that I had told him of it

Srinath: I do. But would you mind repeating it?

practice చేసి తడుముకోకుండా వాడగలిగి ఉండాలి. ఇవి ఎలా చేయాలో తెలుసుకుందాం:

English ಲ್. ಅಲಾಗೆ-

Yes, they cost me a lot కానీ కాదు)

- Please do. May I come in?

Naresh: So it is. But I don't know what's happened today.

(అవును. ఈరోజు ఏమైందో తెలియటం లేదు)

Mahesh: There they are coming to open. But I think it will be some time before they start selling. I can't

> (అదిగో వాళ్ళు తెరవటానికి వస్తున్నారు. అమ్మటం ప్రారంభించటానికి కొంత time పడుతుంది. నేను wait చేయలేను.)

IV. Bhaskar: Why did you come so late yester-

(నిన్న ఎందుకు ఆలస్యంగా వచ్చావ్?)

Bhavani: Did I? I was here on time.

(నేనా? నేనిక్కడ time కు ఉన్నాను.) Bhaskar: But you weren't. I noted the time.

It was 8.15. Bhavani: But it wasn't 8.15. It was only 8.05.

(అప్పుడు 8.15 కాదు. 8.05 మాత్రమే)

Bhaskar: Even that makes you late. (అప్పుడయినా నువ్వు ఆలస్యమేకదా?)

Bhavani: So it does. (అవున్లెండి)

V. Chetan: Madan, we have been here before.

(మదన్, మనం ఇక్కడికి ఇంతకు ముందొచ్చాం.)

Madan: But we haven't. You are mistaken. (మనం రాలేదు. నువ్వేదో పొరబడుతున్నావు)

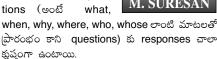
Chetan: But I'm not. Some how the place seems familiar to me.

(నేనేం పొరబడటంలేదు. ఎందుకనో ఈ

ప్రదేశం ఇంతకుముందు చూసినట్లు అనిపిస్తోంది)

ಇಲಾಂಜಿ short responses English conversation/ spoken English కు సహజత్వాన్నిస్తాయి.

Spoken English ಲ್ questions కు, ముఖ్యంగా non 'wh' word ques-

పై conversation passages ఒక్కొక్కటి మూడు, నాలుగుసార్లు బిగ్గరగా చదివి practice చేయండి. short responses ఎలా ఉంటాయో మీకు అర్థమవు తుంది. Look at the following exchanges.

I. Balaram: May I come in?

Rajaram: Please do. (Have a seat)

ఇక్కడ come in అని కానీ, please come in అని కానీ reply లో రాకపోవటం గమనించండి.

II. Ramana: Australians play well.

Kamala: Yes, they do/ No, they don't. ఇక్కడ కూడా yes, they play well/ No, they don't' play well అని, play వాడకపోవడం గమ నించండి. ఇదీ English లో natural practice.

III. Teacher: Can you sing, Radha? Radha: Yes, I can, Maam/ No I can't/ I'm

ఈ dialogue లోని response లో కూడా sing repeat కాకపోవటం గమనించారు కదా.

(I'm afraid; ఇక్కడ afraid కు అర్థం భయం అని కాదు. ఏ విషయమైనా చెప్పటానికి బాధపడ్డా/ ఇష్టం లేకపోయినా I'm afraid అంటాం.)

ఇలాంటి short responses మాత్రమే మన spoken English కు సహజత్వాన్నివ్వగలవు. ఇలాంటి short responses ಶೆನಿ conversation bookish గా, అతికించినట్లు ఉంటుంది.

Passage II లో short responses గమనించండి. a) Yes, I have (met లేదు) b) No. I don't (Know లేదు) **c)** No I won't (meet లేదు) **d)** I'm afraid no (ఇక్కడ expect ప్రస్తావనే లేదు)

Passage III: a) Yes, it hasn't. (opened ව්යා) **b)** So it is. (open లేదు) **c)** Nor can I (wait లేదు) Passage IV: a) Did I? (Did I come late ව්රා కదా?) b) But you weren't (here లేదు) c) So, it does (So it makes me late కాదు)

Passage V: a) But we haven't (been ඩ්රාව්රා) b) But I'm not. (mistaken ධ්රාව්යා) c) But it doesn't seem, to me (familiar repeat అవటం లేదు)

Passage VI: a) So must I ('Start' repeat కావటం లేదు) **b)** I have ('the key' repeat కావటం లేదు) c) I will (lock it అనటం లేదు)

పై passages అన్నీ బిగ్గరగా 3, 4 సార్లు practice చేయండి. Short responses అలవాటవుతాయి.

Short responses వెంట వెంటనే అందించటానికి అది form చేయటం అర్థం చేసుకుందాం. ఆ సూత్రాలివి:

a) Are they students? దీనికి short response -వాళ్లు students అయితే, Yes, they are students అని పూర్తిగా అనే బదులు, yes, they are తో ఆపేస్తాం. కాకపోతే, No, they aren't (are not) అంటాం. ఇక్కడ easy short response ఇచ్చేట ప్పుడు మొదట sentence లో verb చూసుకోవాలి. దాన్నిబట్టి మన response ఉంటుంది. sentence 'Are' ఉంది కాబట్టి, So they are అని

b) Ramarao: Are you a student?

Balaram: Yes, Lam/ No I'm not, Sentence లోని verb, Are, response లోని verb 'am' ఒకే tense ಲ್ ఉಂಡಾಶಿ.

c) Sentence ಲ್ 1st Regular Doing Word (go, come, sing..), 2nd Regular Doing Word (goes, comes, sings..) and 3rd Regular Doing Word (went. came. sang..) వచిన ప్పుడు, వాటికి సంబంధించిన do, does and did

Srikar: I will, of course. But I doubt if he is in

Srinath: When you met him last, I think you told

too. Hope you remember it.

Srikar: No, certainly not.

Bhanu: Hi Sarat, how do you feel now? (శరత్, ఇప్పుడెలా ఉంది?)

Sarat: Certainly much better, though not all-

(కచ్చితంగా మెరుగ్గా ఉంది, పూర్తిగా కోలుకోక పోయినప్పటికీ)

Bhanu: You still feel week, don't you? (ఇంకా నీరసంగా ఉంది. కదూ?)

Sarat: Yes, I do. I look week, don't I? (నేను నీరసంగా కనిపిస్తున్నాను, కదా?)

Bhanu: That you do. The Doctor has treated you well, hasn't he?

(అవును. Doctor నిన్ను బాగానే చూశాడు కదా?)

Sarat: Yes, he has, certainly. Otherwise I couldn't have recovered so quickly,

> (కచ్చితంగా. లేకుంటే నేనింత తారగా కోలుకో ಗರಿಗುಂಡೆವಾಡಿನಿ ಕಾನು ಕದಾ?)

Bhanu: You will resume duty next Monday, won't you?

(నువ్వు వచ్చే సోమవారం మళ్లీ office కొస్తావు

(resume = మళ్లీ ప్రారంభించటం. Resume pronunciation రెజ్యూమ్ (జ్యూ - size లో z లాగ). అదే spelling తో రెజ్యుమే (జ్యు - size లో z లాగ) అని pronounce చేస్తే biodata/ cv అని అర్థం. Job applications తో జతపరచేది)

Sarat: I hope I well (అలానే ఆశిస్తున్నా)

Bhanu: Get well soon. I'll make a move then. You don't need anything more, do you? (త్వరగా కోలుకో. (Get well soon - ఇది జబ్బుపడ్డవాళ్లను కోలుకోవాలని ఇతరులు కోరేది.) అయితే నే వెళతాను. నీకింకేం అవ సరం లేదు కదా?)

Sarat: No. Thank you. You are going straight to office, aren't you?

Bhanu: Yes, I am. Sarat: Bye, then. Bhanu: Bye.

> కిందటి lesson లో English లో సర్వసాధారణంగా ವಾಡೆ short responses ಮಾಕಾಂ ಕದಾ. ಈ short responses గురించి మరికొంత తెలుసుకునేముందు Question Tags గురించి తెలుసుకోవాలి. ఇదివరలో

> మనం తెలుగులో ఒక విషయం చెప్పి, దాని చివర, కదా, కాదా, ఔనా, లేదా అంటుంటాం కదా? అలా English లో అనే మాటలనే question tags

తెలుసుకున్నదాన్ని మరోసారి గుర్తుచేసుకుందాం.

eg: He is a great actor, isn't he?

= అతను గొప్ప నటుడు, కదా?

Sentence చివర ఉన్న 'isn't he?' నే question tag అంటాం.

తెలుగులో ఏ sentence చివరైనా, మనం వాడే question tag, ಕದ್? ಕಾದ್? ಪೌನ್? ಶೆದ್? - ಈ నాలుగింటిలో ఏదైనా వాడతాం. తప్పులేదు. అయితే English ಲ್ question tag, sentence subject ను బట్టి, verb ను బట్టీ sentence, sentence కూ మారిపోతుంటుంది.

eg: 1) she is here, isn't she? (ಆಮ ಇಕ್ಕು ಡ ಹಿಂದಿ ಕದ್?)

2) He comes here, doesn't he? (అతనిక్కడికొస్తాడు కదా?)

చూడండి: Sentence 1 లో, subject - she. verb is. Question tag: isn't she?

Sentence 2 ಲ್ subject - He, verb - comes. Question tag - doesn't he? (ఇక్కడ verb comes, II RDW ತಾಬಟ್ಟಿ question tag ಲ್ 'does' వస్తుంది)

ఇప్పుడు Question tags ఎలా form చేయాలో

She was here. దీనికి Question tag form

- 1) మొదట verb రాయాలి sentence చివర (she
- 2) sentence లో not లేదు. కాబట్టి verb తర్వాత not ను verb తో కలిపి n't గా రాయాలి.

She was here, wasn't ...?

3) తర్వాత sentence subject, 'she' చేర్చాలి. తర్వాత Question mark పెట్టాలి. అప్పుడు question tag మొత్తం ... wasn't she?

sentence మొత్తం, question tag తో - she was here, wasn't she?

(Sentence లోపల not ఉಂಟೆ tag ಲ್ not (n't)

eq: She wasn't here, was she? sentence ಲ್ ఉండటం వల్ల, tag ණ් not ව්යා.)

Narmada: Yes, it is (అవును)

Pramada: So you haven't forgotten what you learnt at school. (మవ్వు school లో నేర్చుకున్నది మరిచిపోలేదన్నమాట)

Narmada: No, I haven't (లేదు)

చూడండి: ఈ responses లో ఎక్కడా కూడా yes, no లతో ఆపకుండా, yes, I can; yes, it is; No, I haven't అని sentences లో ఉన్న helping verbs ను repeat చేయటం గమనించే ఉంటారు.

Now observe the following short responses from the conversation at the beginning of

1) Bhanu: You still feel week, don't you?

Sarat: Yes, I do.

2) Bhanu: The doctor has treated you well,

hasn't he?

Sarat: Yes, he has, certainly

Kedar: I'm afraid so ... at least in that shop. (అనే అనుకుంటున్నా (చెప్పటానికి బాధపడటం-I'm afraid.) కనీసం ఆ shop లో)

Kesav: Then have I to go without such an

important book?

(అయితే నేనీ ముఖ్యమైన పుస్తకం లేకుండానే సర్తుకోవాలా?)

 $\textbf{Kedar:} \ \ \textbf{You} \ \ \underline{\textbf{have to}}, \ \dots \ \textbf{at least for the present}.$

(అవును, అంతే. ప్రస్తుతానికంతే)

చూశారు కదా? మన ఊహాశక్తిని బట్టి అర్థవంతంగా ఎన్ని Short responses ఇవ్వవచ్చో మనం ఎంత ఎక్కువగా Short responses తో సంభాషణ చేయగ లిగితే English మీద అంతపట్టున్నట్లు.

EXERCISE

Madhukar: నేను పిలిస్తేవాడు రాడంటావా?

Subhakar: నాకు సందేహమే.

Madhukar: నేనంటే వాడికి గౌరవం ఉంది కదా?

Subhakar: దానికి సందేహం లేదు.

Madhukar: అయితే వాడు రావటం సందేహమని ఎందు

కంటున్నావు? వాడి విషయం నీకు బాగా

She wasn't here, was she?

Sentence ಲ್ಎ verb, 1st Regular doing word (come, go, sing, etc), 2nd Regular doing word (comes, goes, sings, etc), Past doing word (came, went, sang, etc) ಅಯಿತೆ, question tag లో do (I RDW కు), does (II RDW కు)

- a) They study (I RDW) well, don't they? (They do not study well, do they?)
- b) She sings (II RDW) well, doesn't she?) (She does not sing well, does she?)
- c) They came (PDW) yesterday, didn't they? (They did not come yesterday, did they?) ಈ regular doing words, (I RDW, II RDW) past doing words కు మాత్రమే ఇలా వేరేగా do, does, did Question tags లో వస్తాయి. ఇవి ೯೦ವಂ ఊహతో practice చేయాలి. ಮಿಗತ್ verbs ಅಂಟೆ will, would, shall, should, can, could, may might, must కు అవే verbs question tags లో repeat అవుతాయి.
- a) She will come, won't she? (won't = will not)
- b) They would help me, wouldn't they?
- c) I shall go, shan't I? (shan't = shall not)
- d) He should know this, shouldn't he?
- e) She can sing, can't she? (can't = cannot)
- f) He could pass, couldn't he?
- g) They may help you, mayn't they? (very rare)
- h) The people might like it, mightn't they? (very

i) He must go, mustn't he?

Study the following:

Pramada: Can you speak English?

Narmada: I can, of course. (మాట్లాడగలను)

Pramada: Is your knowledge of English good?

3) Bhanu: You will resume duty next week,

won't you?

Sarat: I hope I will

4) Sarat: You are going straight to office, aren't you?

Bhanu: Yes, I am

ఏ sentence కయినా వచ్చే short response, ఆ sentence లోని verb form నూ, tense నూ బట్టి ఉంది అని గమనించారు కదా! ఈ Short responses ණි, I'm afraid ..., I wonder ..., of course ..., certainly, I doubt whether ..., అని కూడా అనొచ్చు; ఒక్క I తోనే కాకుండా, we, you, they, he, she, it కూడా రావచ్చు Look at the following:

Kesav: Did you have enough money to buy the book? (ఆ పుస్తకం కొనేందుకు చాలినంత డబ్బుండిందా?)

Kedar: Of course, I had.

Kesav: You seen to have got it cheap. (నీకది చౌకగా వచ్చినట్లుంది)

Kedar: No, <u>certainly</u> not. (కానేకాదు) Kesav: Why? Did it cost you a lot? (చాలా ఖరీదయిందా,)

Kedar: Of course, it did. (సందేహమేం లేదు)

Kesav: You should have bargained. (బేరం చేయా චූරය) You would have got it for a lower price. (నీకంతకన్నా తక్కువ ధరకు వచ్చేది)

Kedar: I did. But I doubt whether I could have got it for a lower price.

Kesav: I need two copies of the book, one for me and another for my cousin. Can I get them? (నాకు ఆ పుస్తకం copies రెండు కావాలి- ఒకటి నాకు. ఇంకోటి మా cousin కు. దొరుకుతాయా?)

Kedar: <u>I wonder</u>. (సందేహమే)

Kesav: You mean you got the last copy? (అంటే నువ్వనటం, నువ్వు తెచ్చుకున్నది, అక్కడి ವಿವರಿ copy ಅನ್?)

Subhakar: అవును.

Madhukar: వాడికి నువ్వ నచ్చచెప్పలేవా?

Subhakar: చెప్పగలను. కానీ ... నువ్వు అతనితో

మాట్లాడవలసిందేనా?

Madhukar: అవును

Subhakar: నువ్వే అతని దగ్గర కెళ్లొచ్చుకదా?

Madhukar: వెళ్లలేను.

Subhakar: నీ మర్యాదకు తక్కువనుకుంటున్నావా? Madhukar: కాదు. అక్కడ వాళ్లన్న ఉంటాడు. Subhakar: అతనంటే నీకిష్టం లేదా? Madhukar: అంతే. ఒకసారి ప్రయత్నం చెయ్యి.

Subhakar: OK. ಅಲಾಗೆ.

ANSWER

Madhukar: Do you think he wouldn't come if I

called him?

Subhakar: I doubt/ I'm afraid, so. Madhukar: He respects me, doesn't he?

Subhakar: Ofcourse, he does.

Madhukar: Then why do you doubt his coming? Do you know him well?

Subhakar: Yes. I do.

Madhukar: Can't vou persuade him?

Subhakar: Yes, I can, but must you talk to him?

Madhukar: Yes, I must

Subhakar: Then you can as well go to him.

Madhukar: No. I can't.

Subhakar: You feel it lowering yourself, don't

Madhukar: No. I don't. But his brother will be there.

Subhakar: Don't vou like him?

Madhukar: No. I don't. Just try once to get him

Subhakar: OK. So I will.

Gowtham: How was the movie yesterday? (నిన్న సినిమా ఎలా ఉంది?)

Uttham: I didn't like it one bit at all. You saw it the day before. How did you find it? (అసలు (ఒక్క పిసరైనా) నచ్చలేదు నాకు. నువ్వు మొన్న చూశావు. నీకెలా అనిపించింది?)

Gowtham: I didn't like it either. It had too much of violence and sex. (నాకూ నచ్చలేదు. దాంట్లో మితిమీరిన హింస, శృంగారం

Uttham: So have most movies nowadays. But unfortunately there are people who see them. No wonder that only such movies are produced. (అన్నింట్లో అంతే. దురదృష్టమే మిటంటే అలాంటి సినిమాలను చూసేవాళ్లూ ఉన్నారు. అందుకని అలాంటి సినిమాలు రావటం (నిర్మించడం)లో ఆశ్చర్యమేం లేదు.

Gowtham: The story line is very thin and dances and fights are a plenty in all of them. (వాటన్నింట్లో కథ చాలా తక్కువ, dances, fights ఎక్కువ)

Uttham: So they are.

మనం కిందటి రెండు lessons లోనూ short responses ఎలా ఇవ్వాలో తెలుసుకున్నాం గదా. ఈ lesson లో కూడా ఒకరు చెప్పిన మాటకు మనం ఔను (yes) అనేందుకూ, కాదు (no) అనేందుకూ, spoken form ఎలా ఉంటుందో తెలుసుకుందాం.

a) Prakash: He appears to be worried.

Vikas: Yes, he does.

ಇಕ್ಕುಜ 1st sentence ಲ್ verb <u>appears</u> ಕಾಬಟ್ಟಿ Vikas's response, 'yes, he does' అని వస్తుంది - ಎಂದುಕಂಟೆ, appears (2nd RDW) = does + appear. అందుకని ఇక్కడ, he does అంటాం, 'yes' తర్వాత.

b) Sunil: You see movies quite often, don't you?

Kiran: Yes, I do.

ఇక్కడ Sunil మాటల్లో verb, see. see (1st RDW) = do + see. అందుకని response, Yes, I do. అదే negative response అనుకోండి. అప్పుడు, Kiran's response ఎలా ఉంటుంది? No, I don't.

c) Ganesh: You went to a movie yesterday, didn't you? (నువ్వు నిన్న సినిమా కెళ్లావు,

Mahesh: Yes, I did/ No, I didn't. (అవును, వెళ్లాను/ లేదు, వెళ్లలేదు)

Ganesh's sentence ಲ್ verb, went (Past doing word) = did + go. అందుకని response, yes ಅಯಿತೆ, Yes, I did. no ಅಯಿತೆ No, I didn't.

He/ she/ it ಅಯಿತೆ Yes/ ofcourse, he/ she/ it must/ should/ has to అంటాం. No అని response ಅಯಿತೆ, response ඒ needn't. (గుర్తుంచుకోండి- must/ should/ have to/ has to కు opposite- needn't (needn't = need not) you must do it (నువ్వదిచేయాలి × you need not (needn't) do it (నువ్వది చేయనక్కరలేదు)

Ramesh: Has he to start the work now? (అతనిప్పుడే పని ప్రారంభించాలా?)

Naresh: Yes, he has to/ yes, I'm afraid he has to/ ofcourse, he has to/ so, he has to (OR) Oh, no, he needn't.

Now look at the following sentences from the conversation at the beginning of the lesson:

- 1) I didn't like it either!
- 2) So have most movies nowadays!
- 3) So they are!
- 4) So they do!
- 5) No, it doesn't.

b) వాడు ఆ school లో చేరాడు, వాళ్ల అక్కయ్య అదే School లో చేరింది.

రానేరాదు.

చదువుతాడు=

He joined that school, and so did his sister.

Prakash: So what? So is mine.

(అయితే ఏంటి? నాది కూడా foreign watch)

పై రెండు dialogues చూడండి. Dialogue (a) లో

మామూలుగా ಅಯಿತೆ, Klupta response, I am

also happy అని అంటుంటారు. అలాగే dialogue

(b) లో Mine is also a foreign watch అని

అంటుంటారు. కానీ spoken form లో అలారాదు.

So తోనే response ఆరంభం అవుతుంది - <u>also</u>

a) అతడు బాగా చదువుతాడు, అతడి అన్న కూడా బాగా

(His brother too studies well అనరు - His broth-

er studies well too అనొచ్చు అయితే అంత com-

He studies well, so does his brother.

II a) Akash: Sunil doesn't study well.

(సునీల్ సరిగా చదవడు)

Eswar: Nor does his brother/ Neither does his brother/ His brother doesn't

(అతడి brother కూడా సరిగ్గా చదవడు) ಇಲಾಂಜಿ Negative Sentences ಕು negative response పై విధంగా ఉంటుంది. మళ్లీ చూడండి.

Anil: (పిల్లలు కూడా రాలేదు)

Nor did the children/ neither did the children/ The children didn't either. (The children also did <u>not</u> come అనం. Notతో also రానేరాదు).

III a) Ramana: I didn't like the movie.

(నాకాసినిమా నచ్చలేదు)

b) Raghav: He has passed. (అతడు pass అయ్యాడు)

Sekhar: But I'm afraid his brother hasn't. (కానీ అతడి brother pass అవలేదు)

చూశారు కదా. ఒక sentence లో చెప్పిందానికి వ్యతి ರೆಕ್ಕಮನ response ಇವ್ಸ್ಫ್ರ್ಂಟೆ 'But' ತ್ begin

ఈ three types of response మరోసారి చూద్దాం.

I. Both positive

Prem: My watch shows the correct time. (నా watch correct time చూపిస్తుంది)

Syam: So does mine. (నాది కూడా)

II. Both negative:

Radha: I am not going (నేవెళ్లడం లేదు)

Sneha: Nor am I/ neither am I/ I'm not either.

III. Statement & response opposite each other.

Hitesh: He is quite happy.

(అతను సంతోషంగానే ఉన్నాడు)

Nitesh: But his brother isn't.

మనం ఇక్కడ గమనించాల్బింది So, nor, neither, తో ప్రారంభమయ్యే responses లో verb ముందూ, subject తర్వాత రావటం.

eg: So do I, nor do I, neither do I. ఇది ముఖ్యం. ఈ order మారితే response సరికాదు.

I am not going Nor am I

Gowtham: Our heroes and heroines just dance in the movies. They act little. (మన heroes and heroines సినిమాల్లో dance చేస్తారంతే. వాళ్లు నటించటం అనేది దాదాపు లేదు)

Uttham: So they do! The weak story line offers them no scope for action. (అవును వాళ్లు చేసేదదే. కథల్లో బలం లేకపోవడంతో వాళ్లు తమ నటన చూపించే ఆస్కారమే లేదు)

Gowtham: No it doesn't. Nor do most of the audiences seem to expect anything other than that. (అవును ఆ కథలంతే. [పేక్షకుల్లో చాలామంది అంతకంటే ఏం కోరు కునేట్లు లేరు)

Uttham: What do you think of Hindi movies? (హింది సినిమాలెలా ఉన్నాయంటావు?)

Gowtham: (Do) you think they are better? All Indian movies are alike. Perhaps the music in them is better. (అవేమన్న మెరుగనుకుంటున్నావా? భారతీయ చిత్రా లన్నీ ఒకేతీరు. బహుశా హిందీ సినిమాల్తో సంగీతం కాస్త బాగుంటుందేమో?)

Uttham: We don't hear people saying that a hero's action in a movie is good. All that we hear them say is that the hero has danced well in the movie and that his steps are good. (సినిమాలో hero action బాగుందని [పేక్షకులనటం మనం వినం. మనం వినేదంతా ఆ hero బాగా dance చేశాడనీ, ఆయన 'steps' బాగున్నాయని.)

Gowtham: That's true. All that they care about is the hero's ability to dance. (నిజమే వాళ్లు చూసేదంతా dance లో hero ప్రతిభ మాత్రమే)

Uttham: So they do! OK. Let's hope for better days for our movies. (అంతే వాళ్లుచేసేది. మన చిత్రాలకు మంచి రోజులొస్తాయని ಆಳಿದ್ದಾಂ.)

Sentences (b), (c) ಲಲ್ question tags ఉన్నాయి, (Don't you? and didn't you). అందు కని ఇక్కడ response ఇవఁటానికి. వాటిల్లోనే మనకు కావలసిన helping verbs (do, did)

Verbs 1st Regular Doing Word (come, go, sing, etc), 2nd Regular Doing Word (comes, goes, sings, etc), Past Doing Word (came, went, sang, etc) ಅಯಿತೆ, responses ಲ್ do, does and did వరసగా వస్తాయి. ఇది మనం జాగ్రత్తగా గుర్తు పెట్టుకోవాలి.

ఇక మిగతా verbs విషయంలో (will, shall, would, could, etc ...) అవి కనిపిస్తూనే ఉంటాయి. కాబట్టి, short responses లో వాటినే వాడతాం.

Now look at the following.

d) Srikanth: The milk is too hot to drink. Vikranth: Yes, it is.

Yes, it is అనేది ఇక్కడ మామూలుగా వచ్చే short response. అయితే ఆ milk మనకు ఆశ్చర్యం కలి గించే అంత వేడి (అవునే, వేడిగా ఉందే! అనే అర్థం వచ్చేట్లు) అయితే, అప్పుడు response: Yes, so it is!

e) Vinai: Isn't he more than 6 feet tall?

Vijai: Yes, so he is!/ ofcourse he is! (ofcourse = తెలుస్తూనే ఉంది కదా)

f) Jayanth: Is he paying us today?

(ఈరోజు అతడు డబ్బు చెల్లిస్తున్నాడా?)

Ananth: No, I'm afraid he isn't. g) Ram: Must I take the exam?

(నేను exam రాయాల్సిందేనా?)

Raghu: Yes, you must./ Oh no, you needn't. Must, should, have to/ has to విషయంలో కాస్త జాగ్రత్త అవసరం. Response, 'yes' అయితే సమ స్యలేదు. ఎందుకంటే అప్పుడు మనం, Yes/ ofcourse you must/ should/ have to అంటాం.

Spoken English లో also (కూడా) అనే అర్థంతో అరుదుగా వాడతారనీ, దాని బదులు too/ as well వాడతారనీ, not తో అసలు వాడరని ఇంతకుముందు lessons లో మనం తెలుసుకున్నాం.

eg: a) He knows English; he knows Telugu too/ he knows Telugu <u>as well</u>. (ఇక్కడ He also ..., spoken form లో అరుదు.) అదే not తో also వాడాల్స్ వస్తే, not either (n't either)

He doesn't know Telugu; he doesn't know Tamil either.

(అతడికి తెలుగు రాదు, Tamil కూడా రాదు)

I didn't like it అని Gowtham అంటే,Uttam కూడా నాకూ నచ్చలేదు, అనే అర్థంతో - <u>I didn't like it</u> either అనడం గమనించండీ.

మిగతావన్నీ కూడా: So have most movies nowadays! so they are! So they do! No, it doesn't కూడా ಅಂತೆ

2) So have most movies nowadays.

(అవును, అదే, ఈ రోజుల్లో చాలా సినిమాల్లో అంతే అని ఒప్పుకోవటం)

3) So they are (నేను కూడా)

(ಇದಿ yes, so are they ಕೆ ಬದುಲು) ಇದಿ కూడా (అవును, అంతే- అదే నేనూ అనుకుంటున్నాను, అనే

- 4) So they do (yes, so do they) so they do అంటే మనం ఇంకా బాగా ఒప్పుకొంటున్నట్లు - అవును, అదే నాకనిపించేదీనూ - అనే అర్థం వచ్చేట్లు.
- 5) No, it doesn't ఇది మామూలుగా ఇంతకుముందు మనం తెలుసుకున్న short response. t t t t

Now look at the following.

I a) Santhi: I am happy about the results. (ఫలి తాల విషయంలో చాలా సంతోషంగా ఉన్నా)

Klupta: So am I.

b) Prabhat: Mine is an imported watch.

(ನಾದಿ imported/ foreign watch).

Archana: You were late to class yesterday.

Rachana: But I wasn't Archana: The day before?

Rachana: The day before? yes, I was. But so

were you too.

(మొన్ననా? అవును ఆలస్యమైంది. అయితే నీక్కూడా కదా!)

Archana: I am not usually late. You are rarely

on time. (నేను మామూలుగా ఆలస్యంగా రాను. నువ్వు

అరుదుగా సమయానికొస్తావు) Rachana: So would you be if you had to come

> city busses. (మీ ఇల్లు దూరంగా ఉండి city bus మీద

from a long way off and depend on

ఆధారపడాల్సివ స్తే నువ్యూ అంతేలేమ్మా) Archana: But I wouldn't. I would start early enough to avoid being late.

> (అదేం కాదు. ఆలస్యం కాకుండా ఉండేందుకు ಮುಂದೆ ಬಯಲ್ಗೆರತ್ಸಾನು)

Rachana: You can't do it (నువ్వు చేయలేవు)

Archana: But I can (చేయగలను)

Rachana: You often tell me that you don't get

(yes, it is అని కూడా అంటారు)

b) Sailaja: Bhramara's necklace must have cost her a lot.

> (భ్రమర necklace చాలా ఖరీదై ఉండాలి/ ఖరీదైందిగా ఉంది.)

Viraja: Yes it must have/ So it must have (అవును, చాలా ఖరీదై ఉండాలి)

C) Rahul: One of your shirt buttons has come

Sasir: Yes, it has/so it has.

a) ඒ Jalaja's response: yes it is/ so it is

b) $\mathfrak{S}^{6}$ Viraja's response: yes, it musthave/ so it

c) ඒ sasir's response: yes, it has/ so it has వీటన్నిటిలో yes తో begin అయ్యే response ఒకటీ, so తో begin అయ్యే response ఒకటీ వస్తున్నాయి ട്മം! രാഷ്ട്ര correct అయితే, so తో bigin అయ్యే responses, (so it must have/so it is), yes తో begin అయ్యే responses కంటే ఎక్కువ కచ్చితం, కొంత ఆశ్చర్యాన్ని కూడా వ్యక్తపరుస్తాయి. (అవునే, కరె క్టేనే అనే అర్థం ధ్వనించేట్లు) కాబట్టి ఒప్పుకోవటం ఎక్కువ అయినప్పుడు so తో begin అయ్యే

Passages a), b) and c) (වූර අඩුරු න ఒకరు చెప్పినదానికి, 'అవును' అనే responses చూశాం. మరికొన్ని ఉదాహరణలు చూడండి.

d) Lasya: Divya speaks English well.

(దివ్య English బాగా మాట్లాడుతుంది)

Priya: Yes, she does/ so she does.

రాలేదు)

Vinod: But I've been.

(నేనొచ్చాను)

ఇలా opposite responses 'but' ණි ධාරංಭිస్తాం. ఇవి గుర్తుంచుకోండి.

ఇప్పుడు opposite responses లో, neither, nor, n't either (not either) కూడా వాడుతుంటారు.

(English లో not వేస్తే also అదే sentence లో రాదని కిందటి lesson లో చూశాం -- (Not only, but also ఇందుకు మినహాయింపు)

a) Lakshmi: Snakes don't fly

(పాములు ఎగరవు)

Lalasa: Neither do cats/Nor do cats/cats don't (do not) either. (పిల్లులూ ఎగరవు)

b) Manasa: Suseela wasn't late

(సుశీల ఆలస్యంగా రాలేదు)

Rajita: Nor was I/ Neither was I/ I wasn't either. (నేనూ late కాదే)

Suresh: a) అవును/అవునే చాలా పెద్దదే. Yes, it is/so it is!

b) ಅವೆಂ పెద్దది కాదు But it isn't

Do the following examples:

1) ఈ పుస్తకం చాలా bore

a) అవును/అవునే, bore! b) అదేం కాదు

2) అతడు బాగా ఆడతాడు:

a) అవును/అవును, నిజంగానే ఆడతాడు:

b) ఏం ఆడడు:

3) నేను చాలా అలసటగా feel అవుతున్నాను:

a) అవును అలాగే కనిపిస్తున్నావు/ అవునే, అలాగే కనిపిస్తున్నావు:

b) అదేం లేదు, నువ్వు fresh గా కనిపిస్తున్నావు

4) వాడు చాలా కోపంగా కనిపిస్తున్నాడు:

a) అవును/అవునే, అలాగే కనిపిస్తున్నాడు:

b) అదేం లేదు

5) నీకు Coffee ఇష్టంలేదని నాకు తెలుసు:

a) అవును, ఇష్టం లేదు:

b) నాకిష్టమే:

6) నిన్న నేను నిన్ను చూడలేదు:

a) నేను చూశాను:

b) నేనూ నిన్ను చూడలేదు:

7) నిన్న నువ్వు ఎందుకు ఆలస్యంగా వచ్చావు:

a) అవును, ఆలస్యంగానే వచ్చాను:

b) నేనేం ఆలస్యంగా రాలేదు:

8) వనజ పుస్తకం కొంది:

a) అవును కొనింది. b) నేనూ కొన్నాను:

c) నేను కొనలేదు:

9) వాళ్లకు teacher అంటే భయం లేదు:

a) నాకుంది: b) నాకూ లేదు:

10) నేను నీకన్నా చాలా ముందుగా ఇక్కడ ఉన్నా:

a) అవును: b) ఏం కాదు:

Answers:

1) This book is a big bore

a) Yes it is/so it is, b) But it isn't

2) He plays well

a) Yes, he does/so he does, b) But he doesn't

3) I feel very tired

a) Yes, you look so/you do look so

b) But you don't look so/But you look fresh

4) He looks very angry

a) Yes, he does/so he does

b) But he doesn't

5) I know you don't like coffee:

a) Yes, I don't/so I don't, b) But I like coffee

6) I didn't see you yesterday

a) But I did

b) Neither did I see you/Nor did I see you/ I did-

n't see you either

7) Why did you come late yesterday?

a) Yes I did/So I did, b) But I didn't

8) Vanaja has bought the book

a) Yes, she has/so she has.

b) So have I

c) But I haven't

9) They are not afraid of the teacher

b) Neither am I/nor am I/I'm not either

10) I have been here long before you

a) Yes, you have/so you have

b) But you haven't

Yes, it has/so it has

up before 6 in the morning. Its possible for you to start early?

(నాతో ఎప్పుడూ అంటుంటావు, ఆరింటికంటే ముందే లేవనని, ఎలా సాధ్యం నీకు తొంద రగా బయల్దేరటం)

Archana: But I would, if I had to start early

(ముందే బయల్దేరాల్స్ వస్తే త్వరగా లేస్తాను) Rachana: You sleep like a log, and you want me to believe that you'd get up early. (నువ్వు దుక్కలాగా నిద్రపోతావు. నన్ను నమ్మ మంటావు... నువ్వు త్వరగా లేస్తానంటే)

Archana: My policy is sleep while you sleep, work while you work.

> (నిద్రపోవాల్సినపుడు నిద్రపోవటం, పనిచే యాల్బినపుడు పనిచేయటం, నా పద్ధతి)

Rachana: You can say all this, but action is different. (ఇవన్నీ మాటలే, పనిచేయాల్సినప్పుడు పనికి

రావు) ఇంతకు ముందు lessons లో questions కూ, question tag ఉన్న sentences కూ మనం short responses తెలుసుకున్నాం కదా, అదేంటి?

a) Answer, yes ಅಯಿತೆ, short response,

i) yes,I/ we/ you/ they do/ did/ have/ can/ could/ may, etc.

ii) yes, he/ she/ it does/ did/ has/ can/ could/ may, etc

b) Answer, no ಅಯಿತೆ short response,

i) No, I/ we/ you/ they don't/ didn't/ haven't/ can't/ could't/ may it etc.

ii) No, he/ she/ it doesn't/ didn't/ hasn't/ can't/ couldn't/ mayn't etc.

ఇప్పుడు మనం practise చేసి, conversation లో వాడబోతున్న short responses, ఒకరు చెప్పిన దానికి (Question కాకుండా) అవుననటం/కాదనటం ಎಲ್ ಅನಿ. ಇದಿ ಕೆಂದಟಿ lessons ಲ್ ಕುಡ್ ಮಾಸ್ಂ. ఇప్పుడు మరికొంత వివరంగా చూద్దాం.

a) Vanaja: Sujana's dress is good.

Jalaja: So it is

Lasya: In fact she speaks better than most of

(అసలు మనలో ఎక్కువమంది కంటే బాగా మాటాడుతుంది.) Priya: Yes/of course she does/so she does

(అవును, సందేహమేంటి?) e) Prem: Australia has the best cricket team in

> (ప్రపంచంలో Australia కు ఉత్తమ cricket team ఉංධ)

Syam: Yes, it has/so it has (అవును)

పై dialogues లో responses అన్నీఒకరు చెప్పింది అంగీకరించే responses. ఒకరు చెప్పింది కాదనటానికి ಅಂಟೆ negative responses ಎಲ್ ఉಂಟಾಯೆ

చూద్దాం. a) Bhanu: You know Tamil well. Can you

explain this? (నీకు Tamil తెలుసు కదా. ఇది వివరించు)

Suman: But I don't. (కానీ నాకు తెలియదు)

b) Kesav: You go there everyday. Why don't you take me there today?

> (నువ్వు రోజూ అక్కడికెళ్తావు. ఇవ్వాళ నన్నెందుకు తీసుకెళ్లకూడదూ?)

But I don't

నేను (రోజూ) వెళ్లనే. (అంటే ఈ రోజునేను వెళ్లకపోవచ్చు)

Dialogues a), b) లలో responses ఒకరు చెప్పినదాన్ని ఇంకొకరు కాదనటం. ఇక్కడ negative response, 'but' తో ప్రారంభం అవటం మీరు గమ

c) Madhav: You can't understand this, I'm sure. (నువ్విది అర్థం చేసుకోలేవని నా నమ్మకం)

కోగలననే నమ్మకం నాకుంది)

Mahesh: But I can/But I'm sure I can. (కానీ నేనర్థం చేసుకోగలను/ కానీ నేనర్థం చేసు

d) Anand: I haven't been here before. (ఇంతకు ముందు నేనెప్పుడూ ఇక్కడికి ఇది మనం last lesson లో చూశాం.

చాలా ముఖ్యంగా గుర్తుంచుకోవాల్సిన విషయం- not తో also రాదు.

M. SURESAN

Summary: ఇప్పటి వరకు the points we have a) Questions కాకుండా

ments ను మనం

మామూలు state-ఒప్పుకునేటట్లయితే

Yes, it is/so it is. (ఇక్కడ is కు బదులు subject నుబట్టీ, time of action of the verb ను బట్టీ

verb మారుతుందనే విషయం మీకు తెలుసు. So it is, అనే response, yes, it is కన్నా కూడా కొంచెం stress ఎక్కువ (నొక్కిచెప్పటం/కొంత ఆశ్చర్యం వ్యక్తపర చటం - అవునే! అన్నట్లు)

b) ఒకరు చెప్పిందానికి మనం negative response ఇస్తున్నట్లయితే మనం అది 'but' తో begin చేస్తాం.

a) Keval: She appears fat Kesav: But she doesn't b) Kumar: She is not beautiful

Krishna: But she is

c) ఒకరు చెప్పే negative statements కు మన negative responses ಲ್ Neither, nor, n't either

Anand: I'm not hungry.

Vikram: Neither am I / Nor am I/ I'm not either. (Neither, nor తో begin చేస్తున్నప్పుడు, verb ముందు, subject తర్వాత రావటం గమనించండి.

Exercise: Now, practise the following aloud in English, using short responses

Ramesh: ఈ Table చాలా పెద్దది. దీనికి మొదట

Translate each statement into English, and give the response, both positive and negative. Example: ಈ ఉదాహరణ ప్రకారం చేయండి.

> English చెప్పండి: This table is very big.

Himesh: Hi Mahesh, congrats. Mahesh: What on? (ఎందుకూ?)

Himesh: I hear that your score is better than all the others' scores in the class. (class లో అందరికంటే నీవెక్కువ score చేశావని విన్నాను)

Mahesh: Thanks a lot. But I feel happy that I've got very good marks, and not because my score is better than the others. I don't like comparisons. (చాలా thanks. అయితే నాకు మంచి marks వచ్చినందుకే సంతోషపడుతున్నాగానీ, ఇతరుల కంటే ఎక్కువ వచ్చినందుకు కాదు. నాకు పోలికలు ఇష్టం ఉండవు).

(Comparison = බ්වේජ, compare බ්ලාසාං)

Himesh: They say you are the cleverest in the class. Doesn't it make you happy? (అందరూ నిన్ను class లో అత్యంత తెలివైన వాడంటారు. అది నిన్ను సంతోషపరచదా?)

Mahesh: I am certainly happy to get a high score, even a higher score than I've got this time. But I don't care whether my marks are better than those or others or not. (నాకు మంచి marks రావటం సంతోషమే. ఇప్పుడొచ్చిన marks కంటే ఇంకా ఎక్కువ రావటం కూడా సంతోష మే. అయితే ఇతరుల కన్నా ఎక్కువా, తక్కువా అనేది నాకు అనవసరం).

Himesh: But Mahesh, comparisons are quite common, aren't they? When we talk of two or more things or people having same similarity we compare them.

Comparisons are only natural. (అయితే, మహేష్, పోల్చటం అనేది సర్వసాధారణమైన విషయమే కదా? రెండు మూడు వస్తువుల్లో గానీ, వ్యక్తుల్లోగానీ ఏదైనా సారూష్యం కనపడితే పోల్చటం సహజమే కదా?)

Mahesh: So they are. But I don't see why I should feel happy when my marks are higher than the others' marks. I am happy If I get marks that I deserve. I don't like to be compared with others. (నిజమే. అయితే ఇతరులకంటే నాకెక్కువ marks వస్తే నేనెందుకు సంతోష పడాలో నాకర్థం కాదు. నాకు అర్హత ఉన్న marks వస్తేనే నాకు సంతోషం)

Himesh: Then why do we have competitive exams? Why ranking in exams? Isn't the purpose of competitive exams, choosing the best candidates? What is it if not comparison? (మరి competitive exams— పోటీ పరీక్షలు ఎందుకున్నట్లు? అభ్యర్థుల్లో ఉత్తములను ఎంపిక చేసుకునేం దుకు కాదా? అది పోల్చటం కాకపోతే మరేంటి?)

Mahesh: Oh, Himesh, you are talking about some thing entirely different. All that I say is my marks make me happy and not my being better than others. (నువ్వేంటో మాట్లాడుతున్నావు. నేననేదేమి టంటే, నాకు సంతోషాన్నిచ్చేవి నా marks మాత్రమేకానీ, ఇతరులకన్నా నేను మెరుగ్గా ఉన్నాననే విషయం కాదు)

Himesh: But you said you were against comparisons. How can you escape comparisons? When you buy something, for example, a shirt, don't you compare a number of shirts, their quality, their price etc. before you settle for the 'cheapest and the best'? (పోలికలకు వ్యతిరేకమని నువ్వే అన్నావుగా. పోల్పటం నుంచి తప్పించుకోగలమా జీవితంలో? ఏదైనా వస్తువు కొనేటప్పుడు, ఓ shirt అనుకుందాం, two shirts ను, వాటి నాణ్యతను, వాటి ధరలను పోల్పేకదా, 'అతి చవగ్గా అతి మంచి' shirt కొనటానికి సిద్ధపడతావు?

(settle for = ఏదైనా వస్తువు కొనేందుకు సిద్ధపడటం/ ఎంపిక చేసుకోవటం) Mahesh: OK. OK. We've had enough argument. Let's talk of something different. (సరే, సరే, ఇక ఈ వాదం చాల్లే. మరే దాని గురింవైనా మాట్లాడదాం)

వస్తువులనూ, మనుషులనూ, ప్రదేశాలను, జంతువులను పోల్చి వాటిల్లో/ వాళ్లల్లో తరతమ భేదాలు చూడటం మనకు చాలా సహజమైన ధోరణి కదా!

The minute we see two or more things/ people of the same nature, we compare them. Comparisons are very common.

We usually compare the qualities of people and things. అంటే మనుషుల, వస్తువుల గుణాలను, లక్షణాలనూ పోలుస్తాం. మనందరికి తెలుసు - గుణా లను, లక్షణాలనూ తెలిపే మాటలు 'Adjectives' అని. సామాన్యంగా అయిన, అయినటువంటి, కల, కలి గినటువంటి అని అర్థం వచ్చే మాటలు, adjectives. Comparison ఈ adjectives కే ఉంటాయి. సామాన్యంగా 'ఎలాంటి', 'ఎటువంటి? ' అనే ప్రశ్నలకు జవాబు వచ్చే పదం, adjective.

a) Kumar is tall = కుమార్ పొడుగు. కుమార్ ఎలాంటివాడు? -

Answer: పొడవైనవాడు (tall) కాబట్టి, tall, adjective.

b) Tendulkar is a great cricketer = టెండూల్కర్ గొప్ప cricketer. ఎటువంటి cricketer? అనే ప్రశ్నకు, great cricketer అని answer కాబట్టి, 'great' ఇక్కడ adjective.

Degrees of comparison ఓ grammar exercise గా practice చేయటంవల్ల ప్రయోజనం ఉండదు. వాటి విషయం ఆర్థం చేసుకుని అవసరమైనప్పుడు, precision (కచ్చితత్వం) కోసం సందర్భానికి తగినట్లు వాడటానికి మాత్రమే నేర్చుకుందాం.

ముఖ్యమైన విషయాలు:

- 1) మామూలుగా ఏ adjective అయినా positive degree లో ఉంటుంది. tall (పొడుగు), short (పొట్టి) high (ఎత్రైన), large (పెద్దదైన), etc. ఇలాంటివన్నీ positive degree. ఈ positive degree ఒక వస్తువు/ మనిషి గుణాన్ని తెలుపుతుంది. దీనిని పోలిక ఉన్నా, లేకపోయినా వాడతాం.
- a) Chandra is tall (positive degree ඛ්ලාසාංචික)
- **b)** Surya is not so/ as tall as Chandra (positive degree పోలుస్తున్నాం చంద్రను, సూర్యను)

Positive degree లోని adjectives కు, + er/ + r చేర్చటంవల్ల, లేకుంటే వాటిముందు more చేర్చటంవల్ల అవి comparative degree అవుతాయి (ఇతరుల కంటే ఎక్కువ అనే అర్ధంలో).

- 2) Your score is better than all the others' scores = నీ marks ఇతరులందరి marks కంటే బాగున్నాయి. (Better good కు comparative. Best, good కు superlative)
- **3)** I am happy to get a higher score. (higher comparative)
- 4) ... whether my marks are better than those of others

(ఇతరుల marks కంటే నావి మెరుగా, కాదా అనేది...)

5) ... my marks are higher than others' marks (ఇతరుల marks కంటే నావి ఎక్కువ. higher comparative)

ఒకే భావాన్ని positive, comparative, superlative degrees లో ఎలా చెప్పొచ్చా చూద్దాం.

AP is the biggest state in South India. ఇది superlative. దక్షిణ భారతంలో AP అత్యంత పెద్ద రాష్ట్రం. (The biggest - superlative ముందు 'The'). AP is bigger than any other state/ all other states in South India - bigger - comparative. దక్షిణ భారతంలోని ఏ ఇతర రాష్ట్రం/ అన్ని ఇతర రాష్ట్రాల కంటే పెద్దది.

He works harder than...

- c) It is a foreign car. అదెలాంటి car? Answer: foreign car కాబట్టి 'foreign' అనేది adjective.
- d) Dravid is the Captain of the Indian team = Dravid భారత (భారతీయ) జట్టుకు Captain. Indian adjective.
- e) A dark room = (చీకటి గది). ఎటువంటి room? Answer: dark room; so dark - adjective.
- f) A clever student: ಎಲಾಂಜಿ student?

Answer- clever, so clever - adjective.

పైపన్నీ - tall, great, foreign, Indian, dark, clever - adjectives (గుణాలను, లక్షణాలను తెలిపే మాటలు). అలాగే verb పనులను తెలుపుతుంది కదా- ఆ పనులు ఎలా జరిగాయి/ జరుగుతాయి అని తెలిపే మాట ADVERB.

a) He walks slowly - verb - walks = నడుస్తాడు. ఎలా నడుస్తాడు - Answer - slowly. కాబట్టి - slowly, adverb.

b) She sings well - verb: sings = పాడుతుంది. ఎలా పాడుతుంది? Answer - well (బాగా) so, well - adverb.

ఈ adjectives తెలిపే గుణగణాలనూ, adverbs తెలిపే పని విధానాలనూ పోలుస్తుంటాం.

- a) Kumar is taller than Kesav= కేశవ్ కంటే కుమార్ పొడుగు. ఇక్కడ కేశవ్, కుమార్ల పొడుగు పోలుస్తున్నాం - ఇది Comparison of an adjective (గుణం పోలిక).
- b) He works harder than Karim = కరీం కంటే వాడు ఎక్కువ కష్టపడతాడు - ఇది వాళ్లిద్దరూ చేసే పని పోలిక - అంటే comparison of an adverb.

మన daily conversation లో comparison (పోల్చి చూడటం) చాలా తరచుగా జరుగుతుంది. కాబట్టి degrees of comparison (గుణగణాల్లో, పనులు జరిగే విధంలో తరతమ భేదాలు) వాడటం తప్పదు. వాటిని correct గా వాడగలిగామంటే అప్పుడు మన conversation కు precision (కబ్బితత్వం) ఉండి మనం చెప్పాలనుకున్న భావం correct గా చెప్పగలం.

- a) Chandra is taller than Surya (Surya కంటే Chandra పొడుగు) (tall + er - comparative degree of tall)
- b) Surya is braver than Chandra (చంద్ర కంటే సూర్య ధైర్యస్తుడు - brave

+ r - comparative degree of brave = దైర్యంగల) c) Kashmir is more beautiful than any other

state in India.
(ఏ ఇతర రాష్ట్రంకన్నా కాశ్మీర్ అందమైంది)
(more + beautiful - comparative of beautiful)
అలాగే adjective చివర + est/ st చేర్చినా, దానిముందు
most చేర్చినా superlative degree అవుతుంది.

- a) Chandra is the tallest in the class. (Class లో Chandra అందరికన్నా పొడుగుtall + est - superlative of tall)
- b) Surya is the bravest in the class. (Class లో సూర్య అత్యంత ధైర్యస్తుడు brave + st - superlative of brave)
- c) Kashmir is the most beautiful state in India (Kashmir అత్యంత సుందరమైన రాష్ట్రం. most + beautiful superlative of beautiful) మనం వస్తువులను పోలుస్తున్నప్పుడు/ మనుషులను పోలుస్తున్నప్పుడు/ మనుషులను పోలుస్తున్నప్పుడూ సందర్భాన్నిబట్టి ఒక భావాన్ని, positive, comparative, superlative degree ల్లో దేనిలోనైనా చెప్పవచ్చు

Look at these sentences from the conversation between Himesh and Mahesh.

 ... you are the cleverest boy in the class. cleverest - ఇక్కడి adjective. దీని చివర + est ఉంది కాబట్టి ఇది superlative degree. ఎప్పుమా గుర్తుంచుకోవాల్సిన విషయం - superlative ముందు, the తప్పకుండా ఉండాలి.

The Eenadu is the largest circulated Telugu Daily. (The + Largest - superlative)

Comparative లో చెప్పాల్సినప్పడు గమనించాల్సిన విషయం - Comparative తర్వాత than any other + singular/ than all other + plural రావటం.

ఇదే భావాన్ని Positive, అంటే, 'big' వాడి చెప్పవచ్చు No other state in South India is as/ so big as AP. (దక్షిణ భారత్లో ఏ ఇతర రాష్ట్రం కూడా AP అంత పెద్దది కాదు.)

Positive లో గమనించాల్సిన విషయం: 1) No other తో ప్రారంభిస్తాం. Positive degree big ముందు, so కానీ, as కానీ, దాని తర్వాత, as రావటం గమనించాలి.

- μ సుమంత్ class లో అందరిలో పొడుగు ఇది Superlative degree లో చెబుదాం. పొడుగుకు superlative - tallest. దానిముందు 'the' రావాలి కదా. Sumanth is the tallest (boy) in the class.
- μ పక్షుల్లో నెమలి అందమైంది. ఇది Comparative లో చెబుదాం. అందమైన - comparative - more beautiful. Comparative తర్వాతెప్పుడూ than, any other singular/ all other plural రావాలి కదా-(than any other bird/ than all other birds). The peacock is more beautiful than any other bird (singular)/ than all other birds (plural).
- μ ఏ ఇతర Dictionary కూడా ఈ dictionary అంత ఉపయోగకరంగా లేదు. దీన్ని positive లో చెబుదాం. అప్పడేం చేయాలి? No other dictionary తో begin చేయాలి. Positive degree 'useful' ముందూ, వెనుక, so/ as ... as రావాలి. అప్పడు sentence, No other dictionary is so/ as useful as this.

సంగ్రహంగా

- 1) Superlative degree ముందు, the.
- 2) Comparative degree తర్వాత than any other + singular/ than all other + plural.
- Positive degree: ప్రారంభం no other తో.
   Positive degree ముందు, so/ as, తర్వాత as.

Pavan: Why all this excitement about football? What's there in it?

> (ఈ football സ്റ്റാപ്പ് ജാര് കുഞ്ഞ് మెందుకు? ఇందులో ఏముంది?)

Suman: You know, it's the most popular game in the world. Yes, people watch this game more than any other game.

> (ప్రపంచంలో చాలా ఎక్కువమంది అభిమానించే ్రకీడ ఇదే. మిగతా ఆటలకన్నా ఈ ఆటనే ఎక్కువ మంది చూస్తారు)

Pavan: But we don't see many playing the game in India. I often see more people playing cricket than football in India.

(భారత్లో ఎక్కువమంది football కంటే cricket ఆడటమే తరచుగా కనిపిస్తుంది.)

Suman: That's true. No other game is played so much as cricket in India. But it is surprising that in a poor country like India people are more interested in cricket than in football. Cricket is a costlier game than football. Football is much cheaper than cricket. All that it needs is a football. It is not so expensive as cricket- cricket equipment costs a lot more than football.

(నిజమే భారత్లో cricket ఆడినంతగా మిగతా ఏ game ఆడరు. వింతేమిటంటే భారత్*లాం*టి పేదదేశంలో (పజలు football కంటే cricket లో ఎక్కువ ఆసక్తి చూపించటం. Football కన్నా cricket ఖరీదైన క్రిడ్. Football, cricket కంటే ఖర్చు తక్కువ game. కావాల్సిందల్లా ఓ football. దీనికి cricket అంత ఖర్చుకాదు. Cricket సరంజామా football కంటే ఖరీదు చేస్తుంది)

Pavan: In Bengal football is more popular than

cricket fans in Bengal.

football అభిమానులెక్కువ.)

Suman: Cricketers are the richest of Indian

fan = అభిమాని

the world.

ధనికమెంది.)

cricket. Most of our great footballers

are from Bengal, particularly Kolkata.

There are more football fans than

(ಪಂಗ್ರಾಲ್ cricket కంటే football ಅಂಟೆನೆ

అభిమానం ఎక్కువ. మన గొప్ప football క్రీడా

కారులందరూ బెంగాలీలే, ముఖ్యంగా కోల్కతా

వాళ్ళు. Bengal లో cricket అభిమానులకంటే

sportsmen. The players of other

games do not earn as much. And our

cricket control board is the richest in

(భారత క్రీడాకారుల్లో cricketers అత్యంత ధని

కులు. ఇతర (కీడాకారులు అంత సంపాదించడం

లేదు. భారత cricket control board

ప్రపంచంలోని అన్ని cricket boards కంటే

Suman: I wish there were more encourage ment for football. The world cup football is a mega event and India is no where in it. With such a vast population India is not able to have eleven

> (football కు కొంచెం ఎక్కువ బ్రోత్సాహం ఉంటే బాగుంటుంది. ఇంత బ్రహ్మాండమైన world cup matches జరుగుతుంటే, భారతదేశానికి స్థానం లేకుండా పోయింది. ఇంత జనాభా ఉన్న మనకు పదకొండుమంది ఆటగాళ్ళ కర వయ్యారు.)

Pavan: OK. Let's watch this evening's match.

(ఈవాళ సాయంత్రం match చూద్దాం. Bye) ಕಿಂದಟಿ lesson ಲ್ degrees of comparison గురించి కొంత తెలుసుకున్నాం కదా? మరికొన్ని నేర్చుకునేముందు అవి మరోసారి సంక్షిప్తంగా:

- 1) Three degrees: positive, comparative and superlative.
- 2) Degrees of comparison adjectives,
- a) formation of comparative: By adding + er/

er to, or more + before the adjective

b) formation of Ву superlative: adding, + est / + st to the adjective/ adverb or most + before the adjective/ adverb

Some irregular formations:

Good \ better best

bad \ worse worst

- g) Cricket equipment costs a lot more than a football. cricket సరంజామా ఒక football కన్నా ఖరీదెక్కువ - comparative degree.
- h) There are more football fans than cricket
- బెంగాల్లో cricket అభిమానులకన్నా football అభిమానులెక్కువ - comparative degree
- i) Cricketers are the richest sportsmen in India (కీడాకారుల్లో అత్యంత ధనవంతులు (కికెటర్లు.
- superlative degree
- j) Indian cricket control board is the richest in
- భారత క్రికెట్ కంటోల్ బోర్డ్ ప్రపంచంలో అత్యంత ధనికమెంది - superlative degree
- k) ... but they are not so highly paid (as cricketers are) =

Hockey players కు అంత (cricketers కు చెల్లించేంత) చెల్లించరు.

చూశారు కదా? సందర్భాన్ని బట్టి ఏ degree వాడాలనేది, practice వల్ల అదే మనకు వస్తుంది. చెప్పాలన్న భావాన్ని బట్టి, మనం degree select

English లో రెండింటికన్నా, ఇద్దరికన్నా ఎక్కువ వాటిని/ మందిని పోల్చినపుడు sentence constructions కూ, రెండింటిని/ ఇద్దరినీ మాత్రమే పోల్చి నప్పుడు sentence construction కూ తేడా

ముఖ్యమైన అంశం: రెండింటిని/ ఇద్దరిని మాత్రమే పోల్చినప్పుడు, superlative ఉండదు.

Now look at the following sentences:

a) Suman is not so/ as tall as Pavan.

ఇక్కడ కూడా ఇద్దరినే పోలుస్తున్నాం. అయితే ఈ sentence ಲ್ adjective 'tall' - positive degree లో ఉండటం గమనించండి.

Positive degree ಲ್ sentence:

A is not so/ as (adjective... tall, short, etc.,)

- b) India is not as/ so rich as America- Positive (America is richer than India)- comparative (భారత్, America అంత సంపన్నం కాదు- positive/ భారత్ కంటే America సంపన్నమైంది)
- c) Kedar does not play as (so) well as Kesav (Kedar, కేశవ్ అంత బాగా ఆడడు)
- d) Bhavan is as tall as Sravan-(భవన్ శవణ్ అంత పొడుగు)- Positive degree.
- e) Sravan is not taller than Bhavan

(Sravan భవన్ కంటే పొడుగు కాదు) ఇంకో రకం comparative చూడండి.

(రెండు విషయాల పోలిక).

Of Bangalore and Hyderabad, Bangalore is

(Bangalore, Hyderabad ల్లో Bangalore ఎక్కువ చల్లగా ఉంటుంది)

(Imp: పై sentence లో comparative తర్వాత than లేదు కదా? అలాంటప్పుడు, comparative ముందు 'the' రావటం గమనించండి.)

Of the two, this is the better. comparative.

(ఆ రెండింటిల్లో ఇది మెరుగు)

ఇలాంటి వాక్యాలు మీ conversation ను చాలా effective గా ఉండేట్లు చేస్తాయి.

ಅಲ್ಗೌ This is good, but not so (as) good as the other. (Positive)- ఇది బాగానే ఉంది, కానీ దానంత బాగాలేదు.

This is the best of the lot- superlative. (comparison of more than 2 ఉన్న వాటిల్లో ఇది అత్యుత్తమం)

ఇలాంటి sentences నేర్చుకొని practice చేయండి.

Practise the following aloud in English Pranav: ఏంటి! ఆ రెండు పుస్తకాలను అంతగా

చూస్తున్నావ్? Vinai: ఆ రెండింటిలో ఏది మెరుగా అని ఆలోచిస్తున్నా.

Pranav: ఎర్ర coverతో ఉన్న ఆ పుస్తకం చూడు. అది, ఆ కోవకు చెందిన పుస్తకాలన్నింటిలోనూ

Vinai: నీ దగ్గరున్న పుస్తకం అంత గొప్పదా? Pranav: చెప్పానుగా. అన్నింటిలో ఇది గొప్పదని.

Vinai: నేను మన lecturer ను అడుగుతా.

Pranav: అంటే నా కంటే ఆయన్నెక్కువ నమ్ముతావా?

Vinai: అంతే మరి.

<u>Answer</u>

Pranav: Why are you looking at those two

Vinai: I am just wandering which of the two is the better.

Pranav: Look at that book... the one with the red cover; that is the best of all/ the

best of the books in its class/ category. Vinai: Is it as good as the one you have?

Pranav: I told you. That's the best of the lot.

Vinai: I'll consult our lecturer.

Pranav: (Do) you trust him more than me?

Vinai: Ofcourse.

Cricket is a costlier game than football

3) a) Superlative degree ముందు, 'the' కచ్చితంగా

- c) positive, no other తో begin అవుతుంది.
- ఇంకో degree మార్చే exercise అనవసరం.

conversation at the beginning of the lesson:

- a) It's the most popular game in the world. ప్రపంచంలో అత్యధిక ప్రజాభిమానం ఉన్న క్రీడ. (superlative degree)
- game comparative degree
- c) I often see more people playing cricket than
- in India much positive degree
- f) Cricket is a costlier game than football = football కంటే cricket ఖరీదైన ఆట

Look at sentences (c), (e), (f), (g) and (h). వీటిల్లో comparison రెండు విషయాలకు మాత్రమేcricket, football. అందుకని వీటికి superlative

c) I often see more people playing cricket than football =

football ಆಡೆವಾಳ್ಲಕಂಟೆ cricket ಆಡೆವಾಳ್ಲೆ ಎಕ್ಕುವ

- e) People are more interested in cricket than in
- f) Cricket is a costlier game than football.
- g) Cricket equipment costs a lot more than foot-
- $\boldsymbol{h}\boldsymbol{)}$ There are $\underline{more}$ cricket fans than football

రెండు విషయాలను పోల్చినప్పుడు superlative ఉండదు. పై వాక్యాలన్ని కూడా comparativeలో

Cricket is more popular than football in India. రెండు విషయాలనే పోల్చినప్పుడు, comparative తర్వాత than, దాని తర్వాత రెండో విషయం (foot ball) రావటం, గమనించండి. (... than any other/

మిగతా sentences లో కూడా (రెండు విషయాలను పోల్చినప్పుడు) than తర్వాత రెండో విషయం రావటం చూడండి (than any other/ all other కాకుండా).

game, but hockey players are not so highly paid, unfortunately. (అవును. మన జాతీయక్రీడ hockey. కానీ

Pavan: That's true. Hockey is our national

ದುರದೃಷ್ಟವತಾತ್ತು ವಾಕ್ಲಕಂತ ಡಬ್ಬು ವಿಶ್ಲಿಂచರು.)

b) comparative తర్వాత than any other + singular/ than all other + plural ರಾವಾಶಿ.

- 4) సందర్భాన్నిబట్టి ఏ degree వాడాలో నిర్ణయించు
- కుంటాం. అంతేకానీ అదేపనిగా ఒక degree నుంచి

Now, look at the following sentences from the

- b) People watch this game more than any other
- d) No other game is played so much as cricket
- e) ... people are more interested in cricket than in football - comparative degree.
- Football is much cheaper than cricket. Comparative degree.

Rupa: Hi Hema, did you meet your classmate yesterday?

> (హాయ్ హేమా, నిన్న నువ్వు మీ classmate ನು ಕಶಿಕಾವಾ?)

Hema: I did. We met yesterday after nearly five years. She looked a little older than she is. (కలుసుకున్నాను. అయిదేళ్ల తర్వాత నిన్ననే మేం కలుసుకోవటం. తను వయసు కన్నా పేద్దదిలా

Rupa: Are you the same age? (మీరిద్దరిది ఒకే వయసా?)

Hema: No, I am slightly older than her (she). But now she looks older than me (I). (నేనే కొంచెం పెద్ద. అయితే ఇప్పుడు తనే నాకంటే పెద్దగా కనిపిస్తుంది.)

Rupa: What is she?

(ఆమె ఉద్యోగం ఏమన్నా చేస్తోందా?)

Hema: She is a government officer.

Rupa: That's it. She looks older than you because of her responsibilities.

> (అదీ సంగతి. ఆమె బాధ్యతల వల్ల (Officer గా) నీకంటే కాస్త పెద్దదిగా కనిపిస్తుంది)

Hema: I have responsibilities as well, as the President of the local women's club.

(స్థానిక women's club president గా నాకూ

Hema: Long since I saw him. (చూసి చాలా రోజులయింది)

Rupa: Perhaps you saw him prior to his leaving

(బహుశ నువ్వతన్ని states కు వెళ్లేముందు

Hema: Yes.

రెండు మూడు lessons లో మనం degrees of comparison వివరాలు తెలుసుకుంటున్నాం కదా. ఈ lesson లో మరికొన్ని వివరాలు చూద్దాం.

కొన్ని కొన్ని సార్లు comparative, positive degrees ಲ್ I, we, he, she, they ವಾಡಾಲಾ, me, us, him, her, them వాడాలా అనే confusion వస్తూ ఉంటుంది. Look at the following:

a) అతను నాకంటే పొడుగు (Comparative): He is taller than I/ me (?)

b) ఆమెకంటే అతను చిన్న = He is younger than she/ her (?)

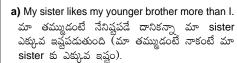
c) వాళ్లు మనకంటే clever కాదు = They aren't cleverer than us/ we (?)

d) ఆమెకంటే అతను పెద్ద =

He is older than she/ her (?)

In the sentences above, sentence చివర్లలో మనకొచ్చే సందేహాలు: (a) లో I వాడాలా, me ವಾಡಾಲ್, (b) ಲ್ she ವಾಡಾಲ್, her ವಾಡಾಲ್, (c) ಲ್ us ವಾಡಾಲಾ, we ವಾಡಾಲಾ, (d) ಲ್ she ವಾಡಾಲಾ, her వాడాలా అని.

Correct గా అయితే sentence అర్థం ప్రకారం, (a) taller than I, (b) වේ younger than she, (c) cleverer than we, and (d) වේ older than

- **b)** My sister likes my younger more than me = మా sister కు నాకంటే కూడా మా తమ్ముడంటే ఎక్కువ ఇష్టం.
- c) He likes the mango more than she = ఇద్దరికీ mango అంటే ఇష్టం. కానీ ఆమెకంటే అతనికి ఎక్కువ ఇష్టం.
- d) He likes the mango more than her = ఆమెకంటే కూడా, మామిడి పండంటేనే అతనికిష్టం. కాబట్టి ఇలాంటప్పుడు కాస్త జాగ్రత్త అవసరం. Positive ණ සා ක් මංම්.
- a) I don't like my brother as much as she = ఆమె ఇష్టపడ్డంతగా నేను మా brother ను ఇష్టపడను
- b) I don't like my brother as much as I like her. మా brother కంటే కూడా ఆమె అంటేనే నాకిషం. Positive Comparative Superlative Older Oldest

మరికొన్ని comparatives ఉన్నాయి. వాటి తర్వాత than రాదు. to వస్తుంది. అలాంటి comparatives, Superior (గొప్ప), Inferior (తక్కువ), Senior (వయసులో, అనుభవంలో పెద్ద), Junior (వయసులో అనుభవంలో చిన్న), Prior (time లో ముందు) వీట న్నిటి తర్వాత 'to' మాత్రమే వాడతాం. than వాడం.

a) Imported cars are superior to Indian cars భారత కార్ల కన్నా విదేశీ కార్లు మెరుగు

b) A Collector is inferior to a Chief Secretary ముఖ్య కార్యదర్శి కన్నా Collector తక్కువ (హోదాలో)

c) He is senior to the others in the group ఆ బృందంలో అతను వయస్సులో/ అనుభవంలో పెద్ద.

d) He was junior to me at College =

College లో అతను నా కింది Class లో ఉండేవాడు. e) Even prior to his marriage he knew the girl.

(అతనికి పెళ్ళికి పూర్వమే ఆ అమ్మాయి తెలుసు) ఈ విషయాలే conversation at the beginning of the lesson లో కూడా ఉండటం గమనించండి.

a) I am slightly older than She/her

b) A government officer's position is certainly superior to that of a home maker.

c) A home maker is no way inferior to an official

d) He is my elder

ఒక విషయం: American English లో elder brother బదులు older brother తరచుగా వాడుతుంటారు

EXERCISE

Pratibha: మీ ఇద్దరిలో ఎవరు పొడుగంటావు, నువ్వా అనితా?

Pratima: అసలయితే అనితే పొడుగు నాకంటే. కానీ తను నా కంటే లావవటం వల్ల నేను తనకంటే పొడుగ్గా కనిపిస్తా.

Pratibha: మనిద్దరిలో ఎవరు పొడుగంటావు?

Pratima: అదేం question? నువ్వు నాకంటే పొడుగు

Pratibha: అనిత ఏదో Slimming machine కొన్నట్లుంది చూశావా?

Pratima: చూశాను. కానీ అదంత బాగాలేదు. సునీత దగ్గరున్న machine దానికంటే మెరుగైంది.

Pratibha: నువ్వూ సునీత చాలా సన్నిహితంగా ఉంటారు. మీరు classmates అనుకుంటా.

Pratima: కాదు. నేను దానికన్నా ఒక class ఎక్కువ. వయస్భులో కూడా ఒక సంవత్సరం పెద్ద

Pratibha: ಅಲಾಗಾ. ಅಯಿತೆ ಈ ఊರು ನಿಕಂಟೆ తనకు బాగా తెలుసు మరి.

Pratima: నేను రాకముందే తనిక్కడికి వచ్చింది.

ANSWER

Pratibha: Who is the taller of you two? You or Anitha?

Pratima: Actually she is taller than me (I), but because she is fatter than me. I look taller than her (she).

Pratibha: Who is the taller of us two?

Pratima: What question is that? You certainly are taller than me (I)

Pratibha: Anita seems to have bought a slimming machine. Have you seen it?

Pratima: Yes, I have. But it isn't that good. Sunita's machine is superior to it. Pratibha: You and Sunitha are close. Were you

classmates at College. Pratima: No. I was senior to her by a year. I

am senior to her in age too by a year. Pratibha: She knows this place better than you.

Pratima: She came here prior to my coming

He was junior to me...

Rupa: But your responsibilities are not as serious, are they?

> (అయితే నీ బాధ్యతలు ఆమె బాధ్యతలంత తీవ్ర మెనవి కాదు కదా?)

Hema: I wish I were in such a position.

(తనున్న స్థితిలో నేనుంటే ఎంత బాగుండును అనిపిస్తోంది)

Rupa: Why so?

Hema: A government officer's position is certainly superior to that of a home maker,

> (మామూలు గృహిణి position కన్నా government officer position గొప్పది కదా.)

Rupa: But I prefer being a home maker to being a job holder. A home maker is in no way inferior to an officer.

(కాని నాకు మాత్రం ఉద్యోగిగా ఉండటం కంటే గృహిణిగా ఉండటమే ఇష్టం. గృహిణి officer కన్నా ఏం తక్కువ కాదు.)

Hema: Let's not talk of superior and inferior any more. Everyone is great in their own way. (ఎక్కువ తక్కువల గురించి మాట్లాడటం ఆపేద్దాం. ఎవరి గొప్ప వాళ్లదే.)

Rupa: Ramu is coming this evening. (రాము ఈ సాయంత్రం వస్తున్నాడు.)

Hema: Who? Your brother?

Rupa: Yes. He returned from the states a few days ago. He is coming to stay with me

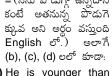
> (States నుంచి రెండు మూడు రోజుల కిందట తిరిగొచ్చాడు. రెండ్రోజులు నాతో ఉండటానికి వస్తున్నాడు.)

Hema: I've often wondered is he older or younger than you?

(ನಾಕು ತರಿಯನಿ ವಿಷಯಂ- ರಾಮು ನಿಕಂಟೆ ವಿನ್ಸ್),

Rupa: He is my elder. Doesn't he look so? (అతను నాకన్నా పెద్ద/ మా అన్న. అలా కనిపించడా?)

a) He is taller than I (am) =(నేను పొడుగ్గా ఉన్నదాని

b) He is younger than she (is)

c) They aren't cleverer than we (are)

d) He is older than she (is)- ఇలా వస్తాయి. సామాన్యంగా brackets లో ఉండే verbs (a)- am, (b)- is, (c)- are, (d)- is ను omit చేస్తుంటాం. ಅಯಿತೆ spoken English ಲ್ ಇಲಾಂಜಿ sentences లో comparative లో than తర్వాత me, us, him, her, them వాడటం ఇప్పుడు సర్వసాధారణమైపో యింది. ఇది పెద్ద తప్పుగా పరిగణించడం లేదు. ముఖ్యంగా, comparative లో than తర్వాత both, all లాంటివి వాడినప్పుడు, we, they లకు బదులు us, them ఎక్కువగా వినిపిస్తుంటాయి.

- a) He is cleverer than all of us/all of them.
- b) He is cleverer than both of us/ both of them. ఇలాంటిచోట్ల they, we కుదరదుగదా?

Positive degree లో కూడా as తర్వాత, I, we, he, she, they బదులు me, us, him, her, them- ఇవే ఎక్కువ వినిపిస్తున్నాయి. వీటిని ఎవరూ తప్పుగా పరిగణించడం లేదు.

a) He is as tall as I am/

He is as tall as me (both are correct)

b) She is as old as he/

She is as old as him. (both are correct)

c) They are as clever as we/ they are as clever

(ఇక్కడ మాత్రం as clever as us కొంత అరుదే) అయితే కొన్ని కొన్ని చోట్ల than I/ we/ he/ she/ they కు, than me/ us/ him/ her/ them కూ అర్గాలు తేడాగా ఉంటాయి. అప్పుడు సందర్భాన్నిబట్టి ఏది వాడాలో తేల్చుకోవాలి.

చూశారు కదా: Old has two comparatives and two superlatives

Old కు రెండర్గాలు కదా? వయసెక్కువయిన/ ವಾತದಯಿನ. ಕಾಬಟ್ಟಿ Older, Oldest ವಯನಿಕ್ಕುವ అనే అర్థంతో మనుషులకూ, పాత అనే అర్థంతో వస్తువులకూ వాడతాం.

1) a) Janaki is older than Lalitha (Lalitha కన్నా జానకి పెద్దది)

b) Rama Rao is the oldest man in the village. (ఆ గ్రామంలో రామారావు అందరిలో పెద్ద) పై రెండు మనుషులను గురించి)

c) This house is older than yours = నీ ఇంటి కన్నా ఈ ఇల్లు పాతది

d) This is the oldest building in the town -ఈ ఊర్లోని buildings అన్పింటిలో ఇది పాతది. (c), (d) వస్తువులను గురించి

2. Old కు ఇంకో Comparative, Elder; ఇంకో Superlative eldest. వీటి అర్థం వయసులో పెద్ద అని మాత్రమే. అంటే రెండు మాటలనూ, మనుషులకు (అపుడపుడు జంతువులకు) మాత్రమే వాడతాం. అది కూడా ఒక కుటుంబానికి చెందిన వాళ్లకు మాత్రమే

a) Sri Rama was the eldest of the sons of Dasaratha. దశరథుని కొడుకుల్లో శ్రీ రాముడందరిలో పెద్ద - Same family అనేది చూడండి.

b) Dharmaraja was the eldest of the Pandavas. పాండవులందరిలో ధర్మరాజు పెద్ద Elder వాడకం: Important: Elder తర్వాత than కానీ, to కానీ వాడం. Comparative అయినప్పటికీ కింది విధంగా వాడతాం.

a) శ్రీరాముడు లక్ష్మణుడి కన్నా పెద్ద -Sri Rama was Lakshmana's elder. (Elder than/ to Lakshmana కాదు)

b) My uncle is my mother's elder -మా మామ మా అమ్మ కంటే పెద్ద.

c) My brother is my elder by two years మా brother (అన్న) నా కన్నా రెండేళ్లు పెద్ద. ఇదీ elder వాడే విధం.

Sekhar: You are up so early. What's the matter?

(ఏంటంత త్వరగా లేచావ్?)

(be up = మేల్కోవటం/ లేవటం)

Venkat: Yes, I am. Infact I got up earlier than you by half an hour.

(అవును, లేచాను. నీకంటే అరగంట ముందు లేచానివాళ)

Sekhar: But, why? (ఎందుకు?)

Venkat: Our lecturer is holding a special class today. He insisted that everyone of us turned up for the class.

(ఇవాళ మా lecturer special class పెడుతున్నాడు. [పతి ఒక్కరూ తప్పక రావాలని గట్టిగా చెప్పాడు.)

Insist = ఇన్సిస్ట్ - 'న్సి' నొక్కి పలుకుతాం = పట్టుబట్టడం/ ఓ విషయంలో గట్టిగా ఉండటం

Sekhar: I don't know about you. But I am fedup with these extra classes.

(సీ సంగతి నాకు తెలియదుగాసీ, నాకు మాత్రం ఈ extra classes అంటే విసుగు పుడుతోంది.)

be fed up = విసుగనిపించటం

Venkat: Why so?

Sekhar: They rob us of our leisure.

(అవి మనకు తీరిక లేకుండా చేస్తాయి.)

Venkat: I am not with you there. They are useful. I like them.

(నేను ఆ విషయం అంగీకరించను. అవి చాలా ఉపయోగం. నాకిష్టం.)

Sekhar: Not me, any way. Why don't these lecturers leave us alone?

(ఏదేమైనా నాకు మాత్రం ఇష్టంలేదు. మన మానాన మనల్సి ఒదలొచ్చుగా.)

Venkat: Who is forcing you? I find our lecturer's classes interesting. Infact everyone does. They feel the classes worth attending.

(నిన్నెవరు బలవంతపెడుతున్నారు? మా lecturer classes నాకు చాలా ఆసక్తికరంగా ఉంటాయి. నాకేకాదు, మా క్లాస్లో అందరికీ ఉపయోగకరం అనిపిస్తుంది.)

Sekhar: When you attend special classes like this, you are left with little time to study. (ఇలా నువ్వ special classes కు వెళ్తూంటే నీకు చదువుకోవటానికి time మిగలదు)

Venkat: You talk as though you didn't waste time at all.

(నువ్వేదో time waste చేయనట్లు మాట్లాడ తావేంటి?)

Sekhar: Don't talk as if you were a sincere student

(నువ్వేదో బుద్ధిగా చదువుకునే విద్యార్థిలా మాట్లాడకు.)

Venkat: Far from that. All I wish to say is we lose nothing if we attend extra classes.

(అలా అని నేనేం అనటంలేదు. నేను చెప్పేదల్లా extra classes కు వెళ్లటం వల్ల మనం పోగొట్లుకొనేదేంలేదని.)

Sekhar: OK. OK. Have a good time in your class. Do by all means attend all classes and get good marks. I shall be happy.

(సరే. సరే. సంతోషంగా వెళ్ళిరా class కు. అన్ని classes కూ చక్కగా వెళ్లి మంచి మార్కులు తెచ్చుకో. నేను సంతోషిస్తా,)

Venkat: Don't be cross with me, buddy, I just like to attend the class, and you don't.

That's all

(కోప్పడకు మిత్రమా; నాకేమో class కు వెళ్లటం ఇష్టం, నీకిష్టం లేదు. అంతే.)

(buddy = friend)

Sekhar: OK.

Venkat: I am off (నే వెళ్తున్నా), Bye.

Clause అంటే తెలుసుకదా- a group of words with a verb. (verb ఉన్న మాటల సమూహం). దీన్ని గురించి ఇంతకుముందు మనం చాలా తెలుసు కున్నాం. ఇప్పుడు verb లేని group of words గురించి తెలుసుకుందాం.

A group of words without a verb is a PHRASE.

ఈ సందర్భంలో మనం గుర్తుంచుకోవాల్సిన విషయాలు: ఈ కిందివి verbs కావు.

- i) Infinitive (to + 1st RDW to go, to come, to sing, to walk, etc)
- ii) '-ing form' (walking, singing, going, coming, etc.) (- ing form ముందు 'be' form ఉంటే, be form + ing form కలిసి verb అవుతుంది. am coming, was going, will be dancing, etc.)
- iii) past participle (done, sung, seen, etc.) ఇవి కూడా verbs కావు. అయితే be form + past participle combination, verb (passive voice) అవు తుంది. అలాగే have/ has/ had/ will have/ shall have + past participle కూడా verb అవుతుంది. English లో చాలా phrasal verbs, verbs తర్వాత prepositions చేర్చటం వల్ల ఏర్పడతాయి: sit on a chair, get into a bus; put on shirt, put off an event, etc.

ಇದಿ ವಾಲಾ simple and useful expression.

be with some one = ఒకరు చెప్పినదానితో ఏకీభవించటం/ ఒకర్ని సమర్థించటం. (ఒకరు చెప్పింది అర్ధం చేసుకోవటం కూడా)

- a) I am with the government in ending child marriages = బాల్య వివాహాలను అరికట్టే విషయంలో నేను ప్రభుత్వాన్ని సమర్థిస్తాను.
- b) He is totally with his friend on that issue = ఆ విషయంలో అతను పూర్తిగా అతని స్పేహితుడితో ఏకీభవిస్తాడు.
- c) He is with her upto the point of marrying her, but not without his parents consent ఆమెను పెళ్లిచేసుకునే విషయంవరకు ఒప్పుకొంటు న్నాడు కాని, అతని తల్లిదండ్రుల సమ్మతి లేకుండా మాత్రం కాదు.
- 6) Why don't these lecturers leave us alone? Leave alone అనేది English conversation లో తరచుగా వినిపించే మాట. అర్థం = పదిలేయటం, disturb చేయకుండా ఉండటం, ఎవరి మానాన వాళ్లను పదిలేయటం అని.

There are some other expressions in the conversation between Sekhar and Venkat. They are not phrasal verbs, but useful expressions. Learn them as well.

- 1) Insist = పట్టబట్టడం Know how to use it. Insist తర్వాత on వెస్తే, దాని తర్వాత noun కానీ '...ing' form కానీ వస్తుంది.
  - a) The teacher insists on silence in the class క్లాసులో నిశ్శబ్దం విషయంలో teacher పట్టుదలగా ఉన్నాడు. (Insist + on + silence (n)
- b) I insist on starting immediately వెంటనే బయలుదేరాలనేదే నా పట్టుదల (Insist + on + starting (ing form) Insist వాడటంలో పై రెండూ (Nouns/ ...ing) form కాకపోతే, that clause వాడొచ్చు
- c) The teacher insists that the students remain silent. Students silent గా ఉండాలని ఆయన పట్టదల. (... that the students remain silent that clause కదా?)

I am not with you there

ఇలాంటి phrasal verbs రెండు రకాలు:

- 1) Phrasal verbs లో ఉన్న verb, దాని తర్వాత preposition మారకుండా ఉండేవి. (sit on a chair, jump over the wall etc.)
- 2) verb + preposition వల్ల ఏర్పడిన phrasal verb అర్థానికీ, అందులోని verb, preposition అర్థానికీ ఎక్కడా సంబంధం లేకుండా ఉండేవి.

eg: He put off his trip.

(అతడు తన ప్రయాణాన్ని వాయిదా వేసుకున్నాడు.) ఇక్కడి phrasal verb - put off. చూడండి. put అర్థా నికీ, off అర్థానికీ, వాటిని కలిపి put off అని వాడిన ప్పుడు దాని అర్థానికి (వాయిదా వేయటం) ఎక్కడా సంబంధం లేదు. ఇలాంటి phrasal verbs అర్థాలు practice వల్ల, అంటే భాషతో బాగా పరిచయం పెంచుకోవటం వల్లనే తెలుస్తాయి. అవి మనం spoken English లో వాడినప్పుడు భాష చాలా సహజంగా ఉంటుంది. వాటిలో కొన్ని చూడ్గాం.

Now look at the following expressions from the conversation at the beginning of the lesson.

- 1) I got up earlier than you
- 2) You are up so early
- 3) I am fed up with these extra classes
- 4) They rob us of our leisure
- 5) I am not with you
- **6)** Why don't these lecturers <u>leave us alone?</u>
- 7) You are left with little time
- 8) I am off

The word groups underlined are all phrasal verbs:

1) I got up earlier than you = నీకంటే నేను ముందు లేచాను. get up చాలా తరచుగా నిద్రలేవటం అనే అర్థంలో వాడుతుంటాం. get up మేల్కోవటం అనే అర్థంతో, wake up కంటే కూడా ఎక్కువ వాడతాం. When do you wake up everyday కంటే, When do you get up everyday ఎక్కువ వాడతాం.

5) I am not with you there = ఆ విషయంలో నేను నీతో ఏకీభవించను. a) Please leave me alone. I am studying. = నన్నొదిలెడు్. నేను చదువుకుంటున్నా. (Don't disturb me.)

b) Leave movies alone. Get going with your studies

with your studies సినిమాల విషయం వదిలేయ్ (ఎప్పుడూ అదేనా?) చదువు సంగతి

- c) Leave alone which party is good.

  Let's talk of something else ఏ పార్టీ మంచిదనే విషయం వదిలెయ్. ఇంకే విషయమైనా మాటాడదాం.
- **7)** be left with/ leave with: మిగలటం (time, money, food, etc. లాంటివి)
  - a) There is a little milk left in the glass = glass లో కాస్త పాలు మిగిలాయి.
- b) His work at office leaves him (with) little time for his family
  - అతని office పని కుటుంబంతో గడపటానికి కాస్త time కూడా మిగల్చదు.
- c) Hurry up. We are left with just an hour to finish this whole work = త్వరగా కానీ. మొత్తం పని పూర్తిచేయటానికి ఒక గంట మాత్రమే మిగిలింది.
- d) That leaves you with the only option of going = వెళ్ళే ఒకే నిర్ణయమే నీకు మిగిలింది.
- 8) I am off = నేను వెళ్ళిపోతున్నా.

Phrase= to be off.

మనం వెళ్లటం కచ్చితమైనప్పుడు, ఇంక వెళ్లబోతున్న ప్పుడు అంటుంటాం. I am off. నేను దాదాపు వెళ్లిపో యాను అనే అర్థంతో వాడతాం.

ఇవన్నీ conversation లో daily life లో తరచూ వినిపించే expressions. ఇవి బాగా practice చేసి వీలయినప్పుడల్లా వాడండి. ఇవి చాలా simple expressions. కష్టం కాకూడదు. It shouldn't be difficult. d) He insists that we follow his orders

He insists on our following his orders. అతని ఆజ్ఞలు మనం పాటించాలని పట్టుబడుతున్నాడు. (He insists + that clause = He insists on + ing form గమనించండి)

2) As though/ as if =

దీని అర్థం, అయినట్లు, కానీ కాదు.

You talk as if you didn't waste time at all = నువ్వేదో అసలు time waste చేయనట్లే మాట్లాడతా వేంటి? (నువ్వ time waste చేస్తావు)

ఇక్కడ 'as if' clause లో verb గమనించండి. - did waste (didn't waste) - past tense కదా. అదీ important. ఇదిప్పుడు జరగటంలేదు కాబట్టి, past tense వస్తుంది. singular subject తో కూడా were వస్తుంది.

- a) He feels as if I were responsible for his troubles అతని కష్టాలకు నేనేదో కారణమైనట్లు (కానీ కాదు) అనుకుంటున్నాడు.
- b) He behaves as though he could not get on without servants

servants లేకపోతే బతకలేనన్నట్లు ప్రపర్తిస్తాడు.

- c) She talks as though she were born rich = పుట్టడమే ధనికురాలిగా పుట్టినట్లు మాట్లాడుతుంది.
- Far from it: ఇది కూడా చాలా common expression. దీని అర్థం, ఇంకొకరు చెప్పేది correct కాదని.

Pranav: Is he a good player?

(అతడు మంచి ఆటగాడా?)

Prabhat: Far from it. (కానే కాదు)

(అంటే ఒకరు చెప్తున్నది, కానే కాదు అనటానికి far from it అంటాం.

'Is Vijayawada a cool place?

(విజయవాడ చల్లటి ప్రదేశమా?)

far from it. (కానే కాదు)

ఈ expressions బాగా practice చేసి మీ conversation లో తరచుగా వాడండి. చాలా simple గా effective గా ఉంటుంది.

Navya: I'm afraid I can't stay here any longer. (నేనింక ఇక్కడ ఉండలేననిపిస్తోంది.)

Divya: Why? What happened? (ఎందుకు? ఏమైంది?)

Navya: The food here doesn't agree with me. (ఇక్కడి ఆహారం నాకు సరిపడటం లేదు)

Divya: Anything again?

(మళ్ళీ ఏమన్నా అయ్యిందా?)

Navya: Yea. Last night as I reached our rooms, I threw up all the food I had eaten. The food in the restaurant upset me.

> (అవును. నిన్నరాత్రి మన room కు తిరిగి రాగానే, ఆ restaurant లో తిన్నదంతా వాంతయిపో యింది. అక్కడి తిండి నాకు కడుపు తిప్పేసింది)

Divya: So you want to pack up (కాబట్టి వెళ్ళిపోతానంటావా?)

Navya: Yes. I can't get on any more with this kind of food. I am afraid of permanent damage to my health.

(అవును. ఇలాంటి food తో నేను గడపటం కష్టం. నా ఆరోగ్యం శాశ్వతంగా దెబ్బతింటుం దేమోనని భయంగా ఉంది.)

Now look at the following phrasal verbs in the conversation between Divya and Navya.

- 1) The food here doesn't agree with me.
- 2) I threw up all the food I had eaten.
- 3) So you want to pack up.
- 4) I can't get on any more.
- 5) Does it mean you want to give up your job?
- 6) You can't be so silly as to throw a good job up ..
- 7) There's no use keep on telling me.
- **8)** If only you went through what I have been through.
- 9) You have made up your mind. పైన underline చేసిన వన్నీ phrasal verbs. Let's now know their meanings and uses.
- 1) The food here doesn't agree with me.

The phrasal verb here is agree with. we know the usual meaning of 'agree with'. దీనర్ధం, ఒకరితో ఏకీభవించటం/ అంగీకరించటం. (The father doesn't agree with his son on the type of house they want to buy - ఎలాంటి ఇల్లు కొనాలనే విషయంలో వాళ్లకు ఏకాభి[పాయం లేదు) అయితే, ఇక్కడి expression: The food doesn't agree with me - ఇక్కడ agree with కు అర్థం 'సరి పడటం లేదు' (does not suit) అని.

- a) The climate here doesn't agree with me -ఇక్కడి వాతావరణం నాకు పడటంలేదు.
- b) Hot stuff doesn't agree with her

Prakash: (I'm) getting on well. No problem. (బాగానే ఉంది, సమస్యలేం లేవు/ ఉద్యోగం బాగానే చేసుకోగలుగుతున్నా.)

b) Sudheer: How are you, Sumant? Long time since we met.

(ఎలా ఉన్నావు? కలుసుకుని చాలా రోజులయింది)

Sumant: Just getting on

(ఏదో అలా జరిగిపోతోంది.)

- c) Stop talking and get on with the work. మాటలాపి పని కొనసాగించండి.
- 5) Does it mean you want to give up your job.

Phrasal verb - give up = మానేయటం, వదిలేయటం, వదులుకోవటం, ఆపేయటం.

a) She wants to give up her job and start business =

ఉద్యోగం వదిలేసి వ్యాపారం చేయాలనుకొంటోంది.

a) Pratap: I had a lot of difficulty getting the MRO's certificate.

> (MRO ದಗ್ಗರ certificate ತಮ್ಬಳ್ ವಟಂ ನಾಕು ಪಾಲಾ ಕಷ್ಟಮಯುಂದಿ.)

Pramod: I have been through all that/ I have gone through all that = నేనవన్నీ అనుభవించాను.

I know how difficult it is =

అది ఎంత కష్టమో నాకు తెలుసు.

b) He is going through a difficult period in his life =

అతను చాలా కష్ట సమయం అనుభవిస్తున్నాడు.

c) I don't want my son to go through the difficult I have gone through =

నేననుభవించిన కష్టాలు మా అబ్బాయి అనుభవిం చటం నాకిష్టంలేదు.

అయితే go through అంటే చదవటం అని కూడా ఉంది.

- a) Did you go through the paper today? ఇవాళ్లి paper చదివావా?
- **b)** The CM has to go through the committee's report.

కమిటీ report CM ఇంకా చదవాల్స్ ఉంది.

9) You have made up your mind.

నువ్వు నిర్ణయించుకున్నావు. ఇక్కడ verb - make up ones mind - నిర్ణయించుకోవటం

- a) Please make up your mind whether to go or not = వెళ్ళాలో వద్దో నిర్ణయించుకోండి.
- b) I have made up my mind to buy that car = ఆ car కొనేందుకే నిర్ణయించుకున్నా.

కిందటి lesson లో ఇచ్చిన phrasal verbs, ఈ lesson లో ఇచ్చిన phrasal verbs, spoken English లో చాలా common గా వినిపించేవే. వీటిని బాగా practice చేయండి. అందువల్ల చిన్నచిన్న sentences తో మీ conversation అందంగా, అర్థ వంతంగా ఉంటుంది.

EXERCISE

Practise the following aloud in English.

Mahesh: నేను wash basin దగ్గరకెళ్ళేసరికి, పాపం అతను వాంతి చేసుకుంటున్నాడు.

Naresh: ఎవరు?

Mahesh: ఇంకెవరు, Ramesh. నిన్నటి నుంచి నాకీ తిండిపడటంలేదు అని complain చేస్తూనే ఉన్నాడుగదా?

Naresh: మనం బాగానే సర్వకుపోగలుగుతున్నాం కదా? Mahesh: అతను ఎక్కువ coffee తాగుతాడు. అందు వల్ల కొంచెం ఎక్కువ తిన్నా వెగటనిపిస్తుంది.

Naresh: అదేంటో ఆ కాఫీ అలా తాగుతూనే ఉంటాడు. అది ఆపేదాకా, అతని పరిస్థితింతే.

ANSWER

Mahesh: When I went to the wash basin the poor fellow (పాపం అతను అనే భావంతో) was throwing up.

Naresh: Who?

Mahesh: Who else? Ramesh. He has been complaining since yesterday that this food doesn't agree with him.

Naresh: But we are able to get on with the food

Mahesh: He takes too much of coffee. That's why even if he eats a little too much, he feels sick.

Naresh: He keeps as drinking coffee. Until he gives it up, his condition will be like this.

The food here doesn't agree with me

Divya: Does it mean you want to give up your job, just because the food here is not to your liking? Come now, Navya, you can't be so silly as to throw a good job up as yours and go away.

(ఇక్కడి తిండి సరిపడనంత మాత్రాన మంచి ఉద్యోగం వదిలేసి వెళ్ళిపోతానంటావా? నీకున్న అంతమంచి ఉద్యోగం వదిలేసి వెళ్ళిపోయేంత తెలివితక్కువ పనిచేయకు)

Navya: There's no use your keeping as telling me to adjust with the food here. I've had enough of it. I have to go.

> (ఇక్కడి తిండితో సర్వకుపో అని నువ్వు మాటి మాటికీ అనటం వల్ల ప్రయోజనం లేదు. ఇక చాలు. నేవెళ్లిపోవాల్సిందే)

Divya: I still don't understand why you wish to leave. (నువ్వు వెళ్ళిపోవాలని ఎందుకనుకుంటున్నావో ఇంకా నాకర్దం కావటంలేదు)

Navya: If only you went through, what I have been through, you wouldn't be here for a minute, job or no job.

(నా అనుభవమే నీకుంటే నువ్వొక్కక్షణం కూడా ఇక్కడ ఉండవు)

Divya: So you have made up your mind to leave.

(అయితే వెళ్ళడానికే నిశ్చయించుకున్నావన్న మాట)

Navya: That's it. (ಅಂತೆ)

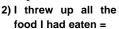
Divya: You can cook for yourself and avoid eat-

్ర (నువ్వు వండుకోవచ్చుకదా. అప్పుడు బయట తినటం మానేయొచ్చు)

Navya: That's impossible for me. (నా వల్ల కాదు) Divya: Ok

మనం phrasal verbs గురించి తెలుసుకుంటున్నాం కదా. ఇప్పుడు మరికొన్ని చూద్దాం. గుర్తుంది కదా ఈ Phrasal verbs అర్థం, వాడకం practice వల్లా, చద వటం వల్లా వస్తుంది. లేకుంటే ఏదైనా మంచి dictionary లో ఏదైనా మాటకు/ ముఖ్యంగా verb కు అర్థం చూసినప్పుడు దానికింద ఆ verb, దాని తర్వాత వచ్చే preposition కు అర్థం తెలుస్తుంది. ఎక్కువ కారపు వస్తు వులు ఆమెకు పడవు.

పై expressions అన్నిం టిలో not agree with రావటం గమనించండి. పడదు అనే అర్థంతోనే ఇవి ఎక్కువ వాడతాం.

తిన్నదంతా వాంతి చేసుకున్నా.

ఇక్కడి phrasal verb: throw up = వాంతి చేసుకో వటం = vomit. అయితే vomit కన్నా throw up అనేది better, vomit కాస్త పాండిత్యం. throw up అనేది వ్యావహారకం. Spoken English లో throw up అనేదే మెరుగు.

a) She was sick after eating the cake. she threw up = cake తినగానే ఆమెకు వెగటు పుట్టింది. వెంటనే వాంతి చేసుకుంది. (sick = 'జబ్బు' అని మామూలు అర్థం. Sick అంటే వెగటు/ వాంతి కలిగే feeling అని కూడా చాలా

b) The child is throwing up the milk= పాలను కెక్కేస్తోంది.

తరచుగా వాడతాం)

3) So you want to pack up = ఇక్కడి phrasal verb, to pack up. దీనర్థం ప్రయాణానికి/ వెళ్ళిపోవ టానికి సిద్ధపడటం. (పెట్టే బేడా సర్సకోవటం)

a) He has packed up = వెళ్ళిపోయేందుకు సిద్ధంగా ఉన్నాడు.

b) When are you packing up? = నువ్వు ఎప్పుడెళ్తున్నావు?

c) We are waiting for him to pack up = అతనెప్పుడెప్పుడు వెళ్తాడా అని చూస్తున్నాం.

4) I can't get on any more =

phrasal verb- to get on = సాగిపోవటం/ కొనసా గటం/ సర్దుకుపోవటం/ జరిగిపోవటం - ఇలాంటి అర్థా లతో సందర్భాన్నిబట్టి 'get on' వాడుతుంటాం.

I can't get on any more = ఇంక ఇలా కొనసాగలేకపోతున్నా.

a) Pranav: How is your new job?

b) He hasn't given up smoking in spite of his doctor's advice =

Doctor వద్దన్నప్పటికీ అతను smoking మానలేదు.

- c) He gave up his rights to the property = ఆస్త్రిపై తన హక్కులు వదులుకొన్నాడు.
- d) He gave up his attempts = ప్రయత్నాలు ఆపేశాడు.
- 6) You want to throw a good job up ఇక్కడ phrasal verb - throw a job up = job వదులు కోవటం. (ఇందాక throw up అంటే వాంతి చేసు కోవటం అనే అర్థం తెలుసుకున్నాం కదా. ఉద్యోగం/ అవకాశం లాంటివి వదులుకోవటం కూడా throw up.)
- a) Who will throw up such a good job? = అంత మంచి ఉద్యోగం ఎవరు మానుకుంటారు? / వదులుకుంటారు?
- **b)** He threw up a good job and a good family and took to drinking. =

మంచి ఉద్యోగం, సంసారం అన్నీ వదులుకుని తాగుడు మొదలుపెట్టాడు.

7) There's no use keeping on telling me to adjust with the food =

దొరుకుతున్న తిండితో సర్దుకుపొమ్మని చెబుతూ ఉండటం వల్ల ప్రయోజనం లేదు.

Keep on doing something =

ఒక పనిని అదేపనిగా చేస్తూ ఉండటం.

- a) He keeps on smoking though his health is bad = ఆరోగ్యం బాగాలేకపోయినా, smoke చేస్తూనే ఉంటాడు.
- **b)** Though the teacher punished him, he keeps on talking =

Teacher వాడిని శిక్షించినా, మాట్లాడుతూనే ఉంటాడు.

అయితే present day English లో keep తర్వాత on అంతగా వాడటంలేదు. He keeps on talking (= He continues to talk) = He keeps talking.

c) Don't keep asking me silly questions = పిచ్చి పిచ్చి ప్రశ్నలు అడుగుతూ ఉండకు

8) If only you went through, what I have been through. దీనర్థం, నేననుభవించిన కష్టాలు, నువ్వనుభవిస్తే అని. ఇక్కడ, phrasal verbs, 1) to go through, 2) to be through.

reposition కు అర్థం తెలుస్తుంది. (నీ కొత్త ఉద్యోగం ఎలా ఉంది?) go through, 2) to be through. this.

Spoken English పాత వ్యాసాలకోసం క్లిక్ చేయండి.. URL: http://www.eenadu.net/spoken/spoken.htm

Rajita: Hi Likhita, the bakery we buy our cakes from is closed. What shall we do now. (మనం మామూలుగా cakes కొనే bakery మూసి ఉంది. ఏం చేద్దాం?)

Likhita: I'm afraid. We have to make do with the cakes we have at home.

(మనం ఇంట్లో ఉన్న cakes తో సర్దుకోవాల్సిందే)

Rajita: But are they enough for all the friends we are going to have for the party?
(కాసీ party కొచ్చే friends అందరికీ అవి సరిపోతాయా?)

Likhita: Let's see if the bakery at the other end of the street is open.

(వీధికి ఈ చివర ఉన్న bakery తెరిచి ఉందేమో చూద్దాం)

Rajita: The time I told our friends to come at is 5.30. It's already 4.30. The time we are left with is rather short. Let's hurry.

(మన friends ను నేను రమ్మన్న time 5.30 ఇప్పటికే 4.30 అయిపోయింది. మనకు మిగిలిన time ఎక్కువ లేదు. త్వరగా పద)

Likhita: Two of the guests we've invited have called to tell me they aren't coming.
(మనం పిలిచిన వాళ్లలో ఇద్దరు రావటంలేదని Phone చేశారు.)

Rajita: Who are they? (వాళ్లైవరు)

Likhita: Hasya and Lasya, the two girls you like so much. One is down with a fever and the other doesn't like to come alone.

(నువ్వు బాగా ఇష్టపడే ఇద్దరమ్మాయిలు హాస్య, లాస్య, ఒకరికేమో జ్వరం, ఇంకొకరికేమో ఒంట రిగా రావటం ఇష్టం లేదు)

Rajita: That's disappointing. How much more cake do we need?

(అది నిరాశాకరం. మనకింకెంత cake కావాలి?)

Likhita: (It) depends on the number of guests we expect. My estimate is atleast 40.

That means we need at least a Kg more

(అది మనం వస్తారనుకొనే ఆహ్వానితుల సంఖ్యను బట్టి ఉంటుంది. నా అంచనా కనీసం 40, అంటే ఇంకో కిలో కావాలి)

Rajita: Ah... here we are. Thank god. This bakery is open.

(ఆ... అమ్మయ్యా. ఈ bakery తెరిచే ఉంది.) Thank god = బతికిపోయాం = దేవుడికి ధన్యవాదాలు

Likhita: They aren't good at making cakes here. (ఇక్కడి వాళ్లు cakes సరిగ్గా చేయరు)

Rajita: We have to buy here for now. No helping it. (ఇక్కడ ఇవాళ్టికి కొనాల్సిందే. తప్పదు) గత కొన్ని lessons గా who (whom బదులుగా) which తో short sentence కలపటం practice చేస్తున్నాం కదా.

ఇంకో విషయం. చాలా సందర్భాల్లో who (whom బదులు) & which తో sentences join చేసేటప్పుడు who (whom) and which ని వదిలేసి కూడా join చెయ్యొచ్చని చూశాం- గుర్తుంది కదా? ఇది మనసులో ఉంచుకొని పై conversation లో ఈ sentences ను study చేయండి.

- 1) The bakery we buy our cakes from is closed (మనం cakes కొనే bakery మూ సేసి ఉంది)
- 2) ... We have to make do with the cakes we have at home.

(మన ఇంట్లో ఉన్న cakes తో సర్సకోవాల్బిందే)

3) ... are they enough for all the friends we are going to have for the party? =

మన party కి రాబోతున్న friends అందరికి అవి సరిపోతాయా?

- **4)** The time I told our friends to come at is 5.30 నేను మన friends ను రమ్మన్న time 5.30
- 5) The time we are left with is rather short (మనకు మిగిలిన time చాలా తక్కువ)
- **6)** Two of the guests we have invited have called...

మనం పిలిచిన guests లో ఇద్దరు phone చేశారు.

7) ... The two girls you like so much. (నువ్వెంతో ఇష్టపడే ఇద్దరమ్మాయిలు) చూడండి, పై sentences అన్నింటిలో మొదటి భాగం/ clause (English లో చివరి clause) అర్థం

1) మనం cakes కొనే bakery = (మనం ఏ bakery లో cakes కొంటామో అది అనే అర్ధంతో) =

ఎలా వస్తుందో:

The bakery we buy cakes from = (the bakery from which we buy cakes అని అసలు clause - కానీ modern English spoken form లో ఇలా అనడం లేదు.) ఇలాంటి చోట్ల from which లాంటి expressions మానేశారు.)

మన ఇంట్లో ఉన్న cakes తో =
 With the cakes we have at home
 (modern for with the cakes which we have at home - which present day English లో వాడటం లేదు/ వినిపించదు)

3) ... The friends we are going to have = మనకు రాబోతున్న friends అందరికీ (modern for 'the friends who/ that (whom = బదులు) we are going to have - ఇప్పటి Spoken English లో who/ that drop చేయటం పరిపాటి. whom అసలు వినిపించడం లేదు)

c) ఈ Channel లోనే నేనా programme చూసింది=
This is the channel on which I saw the programme. (old fashioned). On which వాడకుండాThis is the channel I watched the programme on. అయితే ఇక్కడ గమనించదగ్గ విషయం, preposition 'on' వదిలేయకూడదు.

d) ఈ room లోనే అతడు హత్యకు గురైంది. = This is the room in which he was murdered (in which- old fashioned)

Modern: This is the room he was murdered in. ('In' sentence చివర రావటం గమనించండి)

e) నువ్వు పళ్లు కోసిన కత్తి పదునైంది=

The knife with which you cut the fruits is sharp. (with which - old fashioned)

Modern: The knife you cut the fruits with is sharp. ('with' fruits తర్వాత రావటం గమనిం

ఇలా వీలైనన్ని సందర్భాల్లో, మనం English మాట్లాడే టప్పుడు, whom వాడకం పూర్తిగా మానేశారు. అందుకు బదులు ఎవరిని అనే అర్థంతో కూడా 'who' 'that' వాడుతున్నారు. అలాగే which కూడా drop చేసేస్తున్నారు.

Whom బదులు who , that కూడా వాడటం లేదిప్పుడు. అలాగే which కూడా లేదు. ఇవి లేకుండానే, we can join two/ more sentences into one అని పై examples లో చూశాం కదా.

a) ప్రతి వాళ్లూ మెచ్చుకునే నాయకుడతను= He is the leader every one admires. (Who everyone admires కాదు).

b) ప్రతివాళ్లూ చూడదగ్గ చిత్రమది=
 That is a movie every one must see.
 (Which every one must see కాదు)

c) అతడు ప్రయాణించే car చాలా ఖరీదైంది= The car he travels by is expensive.

(The car by which he travels,- old fashioned) అయితే ఇక్కడ 'by' అనే preposition వదలకూడదు. అందుకనే, the car he travels by అని by వాడతాం.

This is the pen I like a lot

SPOKEN ENGUSH

- 4) నేను మన friends ను రమ్మన్న time =
  The time I told our friends to come at (the time at which I told them to come at which లాంటి expressions old fashioned కాబట్టి అలా అనం.
  The time I told our friends to come at అనే
- 5) Two of the guests we have invited have called =

మనం పిలిచిన guests లో ఇద్దరు phone చేశారు. (Two of the guests who/ that (whom బదులు) we invited have called - who/ that ఇక్కడ old fashioned - ఇప్పుడు వాడటం లేదు)

7) ... నువ్వు అంత ఇష్టపడే ఆ ఇద్దరమ్మాయిలు

= The two girls you like so much (The two girls who/ that (whom బదులు) you like so much- old fashioned. Who/ that ఇప్పడు drop చేసేస్తున్నారు.)

పైన మనం గమనించిన విషయం - రెండు మూడు short sentences ను ఒకటిగా చేర్చి మాట్లాడేటప్పుడు modern spoken form లో whom కు స్థానం లేదు. అది తప్పక వాడాల్సివస్తే, who/ that వాడతాం.

a) Police అనుమానించేది అతడిని=

He is the man who/ that the police suspect. అయితే ఇలా అనడం ఇంకా better.

He is the man the police suspect. (who/ that కూడా drop చేసేస్తున్నాం). ఇలాగే which కూడా.

b) నేను ఎక్కువగా ఇష్టపడే pen ఇది=

This is the pen which I like a lot (old fashioned). Which ఇప్పుడు ముఖ్యంగా spoken English లో వాడటం లేదు.

= This is the pen I like a lot (which లేకుండా)

EXERCISE

Practise the following aloud in English

Praneeth: నిన్న నేను తిన్న fish అంత రుచిగా లేదు.

Vineeth: ఎక్కడ తిన్నావు.

Praneeth: నువ్వు తరచుగా వెళ్లే, నువ్వు ఎప్పుడు మాట్లాడే restaurant లో.

Vineeth: అక్కడ complain చేయటానికి నాకేం

కన్పించలేదే? Praneeth: నేను పొరపాటు చేశాను. నిన్న నేను నిన్నుకూడా తీసుకు వెళ్లాల్సింది. అపుడు

నిన్నుకూడా తీసుకు వెళ్లాల్సింది. అపుడు నువ్వు తెలుసుకునుండేవాడివి వాళ్లు వడ్డించే ఆహారం గొప్ప.

Vineeth: ఈరోజు తీస్కెళ్లు. చూద్దాం.

Praneeth: ఇవాళ నా దగ్గరున్న డబ్బు చాలదు. అయినా ఎవరి డబ్బునువాడి నువ్వు రుజువు చేయాలనుకుంటున్నావు.

Vineeth: నువ్వేగదా complain చేసింది.

Praneeth: అందుకు బదులు ఆ restaurant కు వెళ్లటం మానేస్తాను.

ANSWER

Praneeth: The fish I ate yesterday wasn't tastv.

Vineeth: Where did you eat?

Praneeth: The restaurant you frequently go to, and talk so much about.

Vineeth: I haven't found anything to com-

plain about there.

Praneeth: I made a mistake. I should have taken you there yesterday. You would then have known the quality of food they serve.

Vineeth: Take me today and let's see.

Praneeth: The money I have today isn't enough. Whose money do you wish to use to prove your point.

Vineeth: It's you who complained.

Praneeth: I'd rather stop going to the restau-

ప్రశ్న: i) The uses of adversity are sweet.

ii) ఐన్స్టీన్ సాపేక్ష సిద్ధాంతాన్ని ప్రతిపాదించాడు. ఈ రెండు వాక్యాలకు subject, object, verb తెలపగలరు. (తెలుగు, ఇంగ్లిష్హోల్తా)

iii) simple, complex, compound గురించి మరింత సమాచారం అందించ గలరు.

i) The uses of adversity are sweet.

– రమేష్బాబు, కుమరదేవరం

ఇందులో subject - the uses of adversity.

verb - are ఈ sentence లో object లేదు. Verb, 'be', form అయితే object ఉండదు - 'are', 'be' form

ii) Einstein propounded the theory of relativity

a) subject - Einstein b) verb- pro-

c) object - the theory of relativity తెలుగు - subject - Einstein, verb - ప్రతి పాదించాడు, object - సాపేక్ల సిద్ధాంతం.

iii) Simple, compound, complex sentence ను ఆ పేర్లు వాడకుండా వివరిస్తూనే ఉన్నాం, clause లో వివరించినప్పుడల్లా - వాటిని చూడండి.